

**RAPORT O
STANIE GMINY
NOWOGRODZIEC**

za 2023 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. INFORMACJE FINANSOWE	4
I.1 Dochody, wydatki, przychody i rozchody Gminy	4
I.2 Poziom zadłużenia Gminy	12
I.3. Stan majątku w tym w zakresie udziałów w komunalnych spółkach prawa	13
I.4. Inwestycje rozpoczęte i zakończone w danym roku wraz z ich wartością	14
I.5. Pozyskane środki zewnętrzne na realizowane projekty inwestycyjne i remontowe z wyszczególnieniem kwot i źródeł pochodzenia	16
I.6. Stwierdzone zagrożenia lub problemy społeczne występujące na terenie Gminy	17
I.8 Poziom środków przeznaczonych na funkcjonowanie oświaty z podziałem na środki Gminy i środki Budżetu Państwa	18
I.9. Informacje dodatkowe	22
I.9.1 Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz związkami tych jednostek	22
I.9.2 Sposób wykonywania programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii	23
I.9.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi	23
II. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA NOWOGRODŹCA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH	28
II.1. Infrastruktura	28
II.2. Oświata i wychowanie	29
II.3. Kultura, sport i rekreacja	34
II.4. Pomoc społeczna	36
II.5. Przedsięwzięcia prorodzinne	37
II.6. Ochrona przeciwpożarowa	38
II.7. Rolnictwo	39
II.8. Ochrona środowiska naturalnego	39
II.9. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych i spółek miejskich	40
III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W NOWOGRODŹCU	43
IV. INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	50
IV.1. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowogrodziec na lata 2016-2023	50
IV.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogrodziec na lata 2016- 2026	51
IV.3. Gminy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023..	52

IV.4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Nowogrodziec na lata 2021-2025	52
IV.5. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży	52
IV.6. Program osłonowy „Dożywianie dzieci i uczniów” na lata 2019-2023	54
IV.7. Program współpracy Gminy i Miasta Nowogrodziec z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2023	54
IV.8. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Nowogrodziec.....	55
IV.9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025.....	56
IV.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2014-2032	58
IV.11. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy i Miasta Nowogrodziec na lata 2018-2032.....	59
IV.12. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2022 – VI 2026.....	59
IV.13. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowogrodziec na lata 2019-2023.....	60
IV.14. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowogrodziec w 2023 roku.....	60
V. BUDŻET OBYWATELSKI	61
SPIS TABEL.....	62
SPIS RYSUNKÓW	63

WSTĘP

Raport o stanie gminy został przygotowany w oparciu o art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz UCHWAŁY NR VI/35/19 RADY MIEJSKIEJ W NOWOGRODŹCU z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie określenia zakresu rocznego raportu o stanie Gminy Nowogrodziec. W raporcie scharakteryzowano działalność Burmistrza w 2023r., w tym w szczególności elementy wskazane we wspomianej ustawie, tj. realizację polityk, programów i strategii, zagadnienia związane z realizacją uchwał Rady Miejskiej. Zgodnie z zamysłem ustawodawcy raport podlega debacie na sesji, na której głosowane jest udzielenie absolutorium Burmistrzowi, a następnie na jego podstawie udziela się Burmistrzowi (lub nie) wotum zaufania. Jednak raport o stanie gminy stanowi także narzędzie poznania gminy, co jest istotne z punktu widzenia potencjalnych inwestycji, prowadzenia działalności gospodarczej, społecznej czy np. osiedlania się na terenie gminy.

W przygotowaniu raportu wzięli udział pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych gminy Nowogrodziec. Informacje pochodzą także z przygotowanych już sprawozdań z działalności za 2023r. bądź dokumentów i danych publicznie dostępnych (np. opublikowanych na stronach internetowych gminy i jednostek organizacyjnych).

I. INFORMACJE FINANSOWE

I.1 Dochody, wydatki, przychody i rozchody Gminy

Dochody budżetu w 2023 r. - 103 442 tys. zł.

Wydatki budżetu w 2023 r. – 96 981 tys. zł.

Dochód Gminy Nowogrodzic w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2023 r. wyniósł 7,06 tys. zł (gdzie w 2022 r. wyniósł on 5,87 tys. zł), a wydatki na 1 mieszkańca – 6,62 tys. zł (w 2022 r. wyniosły 6,47 tys. zł). Dochody budżetu gminy wzrosły o 16,54% względem 2022 r. z 88 757 tys. zł do poziomu 103 442 tys. zł. W głównej mierze jest to spowodowane wzrostem dochodów bieżących. Biorąc pod uwagę podział dochodów bieżących wg źródeł ich pochodzenia znaczący udział w 2023 roku stanowiły dochody z wpływów z podatków i opłat, Dochody te wyniosły 29 283 tys. zł. Dochody o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych to:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 8 127 tys. zł
- dotacje na realizację zadań realizowanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej 26 tys. zł
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne 1 592 tys. zł
- dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego 10 tys. zł
- pozostałe dochody o charakterze celowym 1 346 tys. zł

Dochody majątkowe Gminy Nowogrodzic w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 24 742 tys. zł., z czego dochody z majątku wyniosły 8 265 tys. zł, dotacje i środki na inwestycję 16 477 tys. zł.,. Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina i Miasto uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby w ramach działu Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 7 879 tys. zł
- Społeczne inicjatywy mieszkaniowe w ramach działu Gospodarka mieszkaniowa – 3 000 tys. zł;
- Obiekty sportowe w ramach działu Kultura fizyczna – 2 250 tys. zł;
- Gospodarka odpadami komunalnymi w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1 752 tys. zł.

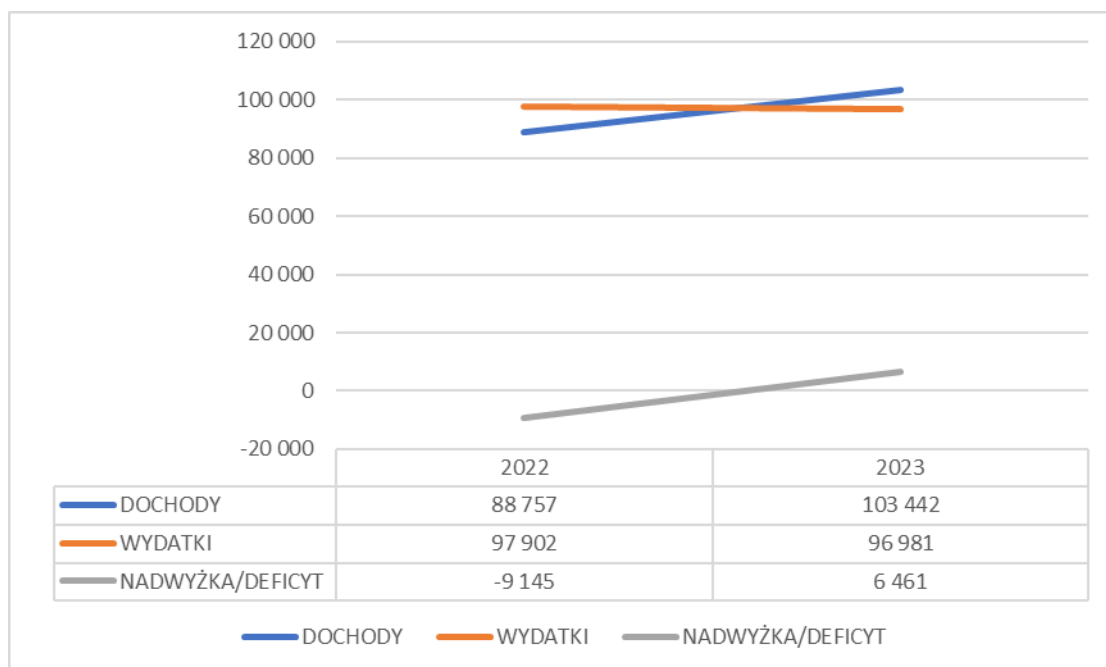
Tab. 1 Przychody i rozchody budżetu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

Przychody i rozchody budżetu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023		
w tys.	2022	2023
DOCHODY	88 757	103 442
Dochody bieżące	87 948	78 700
Dochody majątkowe	810	24 742
WYDATKI	97 902	96 981
Wydatki bieżące	77 361	75 816
Wydatki majątkowe	20 541	21 165
NADWYŻKA/DEFICYT	-9 145	6 461
Różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi	10 586	2 884
FINANSOWANIE	20 119	9 174
Przychody	22 126	10 974
Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych	6 400	0
Przychody – z niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8	3 783	2 561
Przychody-wolne środki, o których mowa w art..217 ust.2 pkt 6 ustawy	11 943	8 413
Przychody-ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych	0	0
Rozchody ogółem	2 008	1 800
Spłata kredytów i pożyczek	2 008	1 800

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Z analizy danych historycznych wynika, że najwięcej środków budżetowych Gmina Nowogrodziec przeznaczala na pokrycie wydatków bieżących. W 2022 roku budżet Gminy zamknął się deficytem budżetowym w kwocie -9 145 tys. zł, natomiast w roku 2023 budżet Gminy Nowogrodziec zamknął się nadwyżką budżetową w kwocie 6 461 tys. zł. W roku 2022 wystąpił również znaczący wzrost dochodów i wydatków, głównie ze względu na realizację przez Gminę dodatkowych nowych zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy oraz wypłatą dodatków i sprzedażą węgla w związku z kryzysem energetycznym. Rok 2023 to większy wzrost wydatków bieżących ale zwiększenie dodatkowych dochodów.

Rys. 1 Nadwyżka/deficyt budżetowy w latach 2022-2023 [tys. zł].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

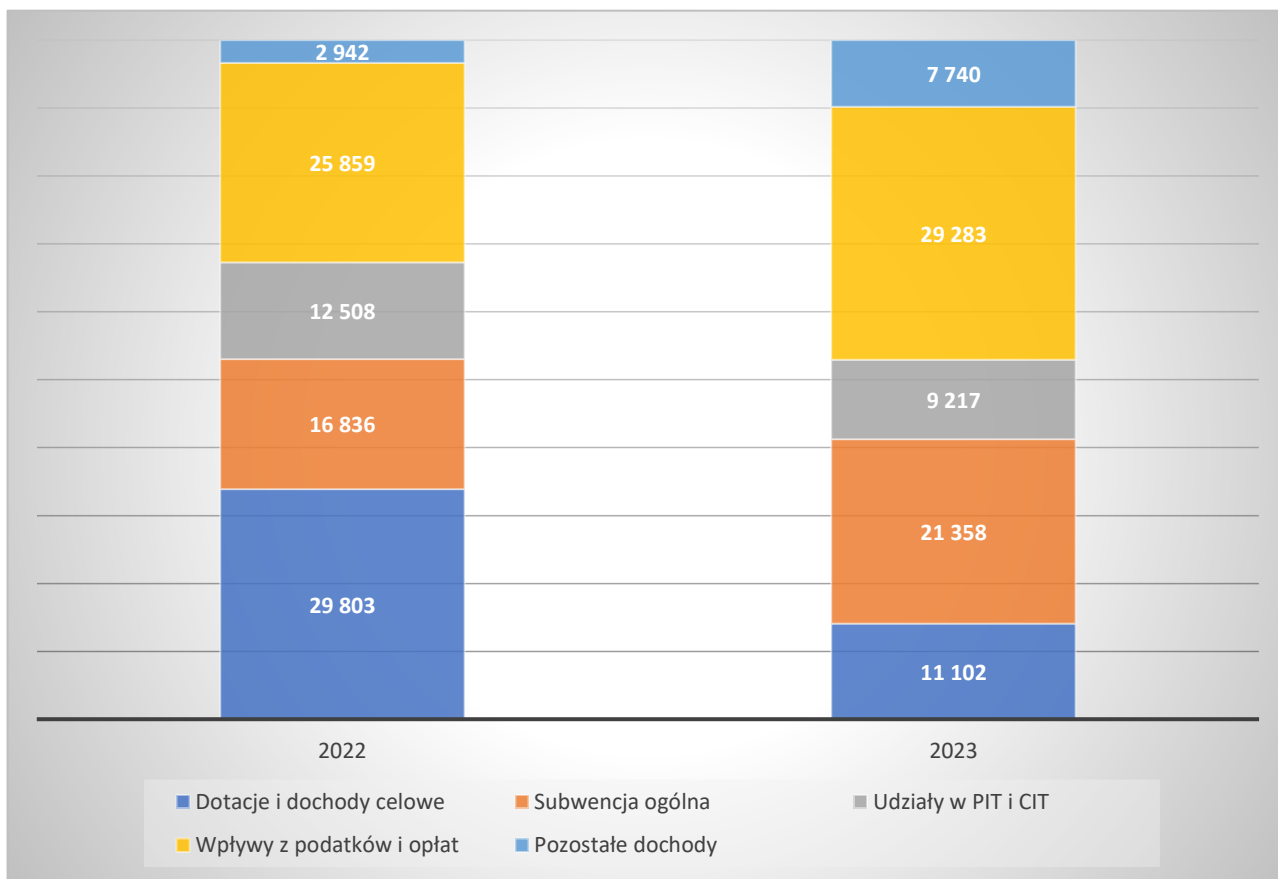
Strukturę dochodów bieżących Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 przedstawia tabela oraz wykres poniżej:

Tab. 2 Struktura dochodów bieżących budżetu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

Dochody (w tys. zł)	2022	2023
Dochody budżetu ogółem , w tym:	87 948	78 700
Dotacje i dochody celowe	29 803	11 102
Subwencja ogólna	16 836	21 358
Udziały w PIT i CIT	12 508	9 217
Wpływy z podatków i opłat	25 859	29 283
Pozostałe dochody	2 942	7 740
(WSKAŹNIK STRUKTURY)		
Dochody budżetu bieżące ogółem , w tym:	100,0%	100,0%
Dotacje i dochody celowe	33,89%	14,11%
Subwencja ogólna	19,14%	27,14%
Udziały w PIT i CIT	14,22%	11,71%
Wpływy z podatków i opłat	29,40%	37,21%
Pozostałe dochody	3,35%	9,83%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Rys. 2 Struktura dochodów bieżących budżetu Gminy Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. zł].

Źródło: opracowanie własne podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Najważniejszą kategorią dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego są dochody z podatków i opłat, gdyż zapewniają samodzielność finansową. W analizowanym okresie udział dochodów z podatków i opłat w strukturze dochodów budżetowych kształtował się na poziomie ok. 37,21% w 2023 r. Środki pochodzące z subwencji i dotacji stanowiły łącznie w 2023 r. 41,25% dochodów Gminy Nowogrodzic.

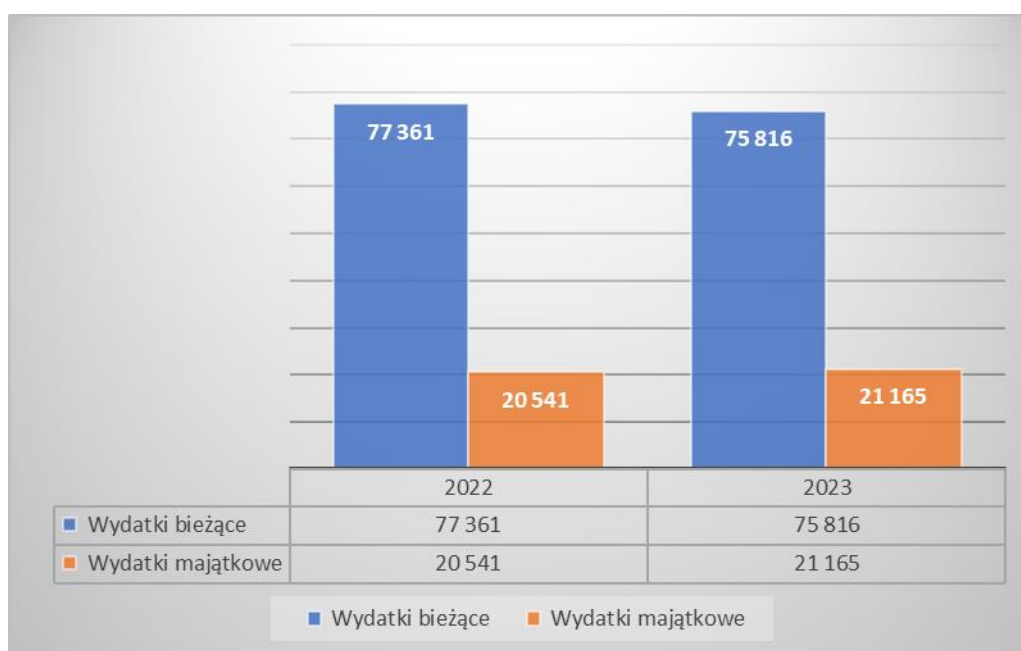
Dochody majątkowe Gminy Nowogrodzic w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 24 742 tys. zł wzrosły o ponad trzykrotnie w stosunku do 2022 roku. o strukturę zrealizowanych w 2023 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia się następująco:

- Dochody z majątku - 8 265 tys. zł (66,60%)
- Dotacje i środki na inwestycje 16 477 tys. zł (33,40)
- Pozostałe dochody – 0 tys. zł

Wydatki budżetu Gminy Nowogrodzic za 2023 r. wyniosły 96 981 tys. zł. W stosunku do 2022 r. odnotowano niewielki spadek wydatków o prawie 0,1%, na co w głównej mierze ma wpływ zrealizowanych świadczeń na rzecz osób fizycznych, przede wszystkim dodatki energetyczne

Rys.3. Struktura wydatków ogółem w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu

Tab. 3 Struktura wydatków ogółem Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

w tys.	2022	2023
Wydatki ogółem, w tym:	97 902	96 981
Wydatki bieżące:	77 361	75 816
1) wydatki jednostek budżetowych, w tym na:	46 492	57 895
a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,	29 914	34 092
b) wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;	16 578	23 803
2) dotacje na zadania bieżące;	3 400	4 819
3) świadczenia na rzecz osób fizycznych;	26 165	11 009
4) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;	57	76
5) wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym;	0	0
6) obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego.	1 248	2 016
Wydatki majątkowe, w tym:	20 541	21 165
1) inwestycje i zakupy inwestycyjne	13 231	16 164

2) wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje	710	802
3)wniesienie wkładów do spółek i zakup i objęcie akcji	6 600	4 200
	2022	2023
Wydatki ogółem	100,0%	100,0%
Wydatki bieżące	79,02%	78,18%
Wydatki majątkowe	21,98%	21,82%

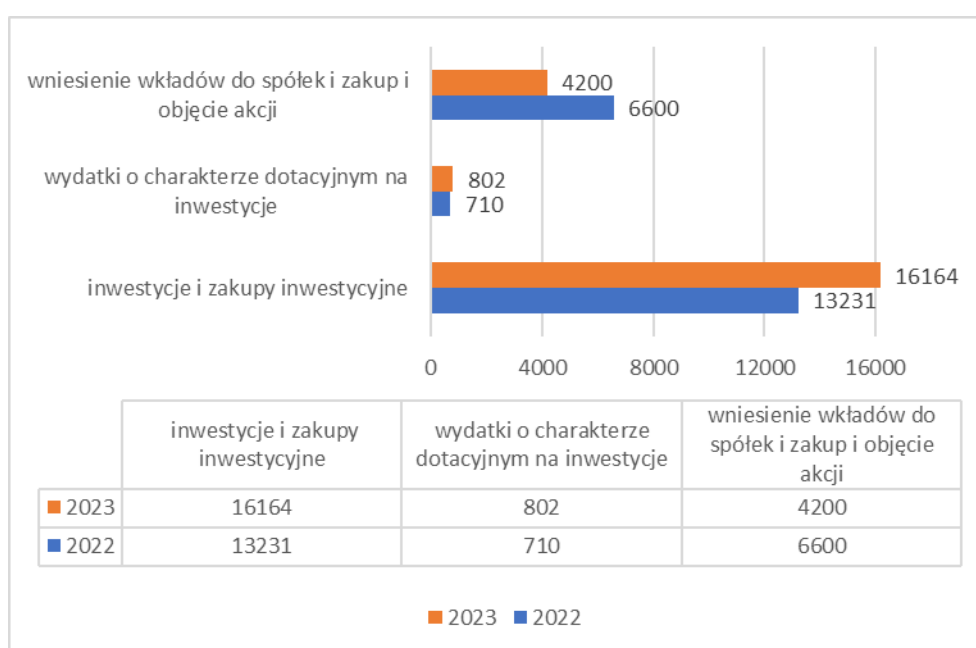
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Wydatki ogółem Gminy Nowogrodzic w stosunku do 2022 są na bardzo podobnym poziomie co w 2023 roku, ale nie wpłynęło to na zmniejszenie tempa realizacji inwestycji. W 2023 roku w ramach przedsięwzięć majątkowych wydatkowano środki kwocie 15.255 tys. zł na:

- przedsięwzięcie majątkowe „wydatki na zakup akcji i objęcie udziałów, wniesienie wkładów - aport pieniężny – środki przekazane na realizację zadania „gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Nowogrodzic” na spłatę rat pożyczek z WFOŚiGW w kwocie 1.200 tys. zł zadanie realizowane od 2008 do roku 2032.
- Budowa świetlicy wiejskiej w Gościszowie – wydatkowano 3.766 tys. zł. w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 3.570.tys zł. i ze. Zadanie zakończono –łącznie wydatkowano 5.835 tys. zł.
- Budowa świetlicy wiejskiej w Parzycach – wydatkowano 2.495. tys. zł. w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 2.380. tys. zł Zadanie zakończono –łącznie wydatkowano 3.865 tys. zł.
- Budowa zaplecza sportowego na Stadionie Miejskim w Nowogrodźcu – wydatkowano 2.018 tys. zł, w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 1.815 tys. zł.
- Modernizacja stadionu sportowego w Zebrzydowej – wydatkowano 486 tys. zł, w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 435 tys. zł
- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowogrodźcu - gospodarowanie odpadami – wydatkowano w roku 2023 1.884 tys. zł. w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 1.753 tys. zł. Zadanie zakończono –łącznie wydatkowano 1.907.772,10 zł.
- Budowa drogi gminnej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej - poprawa infrastruktury drogowej - wydatkowano w roku 2023 1.381 tys. zł, w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 1.140 tys. zł. Zadanie zakończono –łącznie wydatkowano 1.415 tys. zł.

- Termomodernizacja budynku Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu - wydatkowano w roku 2023 1.973 tys. zł, w tym z dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład 1.929 tys. zł, Zadanie zakończono –łącznie wydatkowano 1.977 tys. zł.
- Program "Ciepłe mieszkanie" - dotacje dla beneficjentów z WFOŚiGW – wydatkowano w roku 2023 - 35 tys. zł.
- Przebudowa drogi gminnej - ul. Główna w Wykrotach dz. nr 880/4 - poprawa infrastruktury drogowej – wydatkowano– 16 tys. zł,

Rys. 4. Wydatki inwestycyjne Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Wydatki budżetu Gminy Nowogrodziec za 2023 r. wyniosły **96 981** tys. zł. W stosunku do 2022 r. odnotowano niewielki spadek wydatków o prawie 0,1%. Znaczny wzrost wydatków nastąpił w wydatkach na cele statutowe realizowane przez jednostki, w tym na: utrzymanie dróg, utrzymania szkół podstawowych, dowozu uczniów do szkół, prowadzenia zadań Domu Pomocy Społecznej, zasiłki w naturze, koszty zagospodarowania odpadami, oświetlenie placów i ulic oraz ochronę zabytków.

Strukturę wydatków Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej.

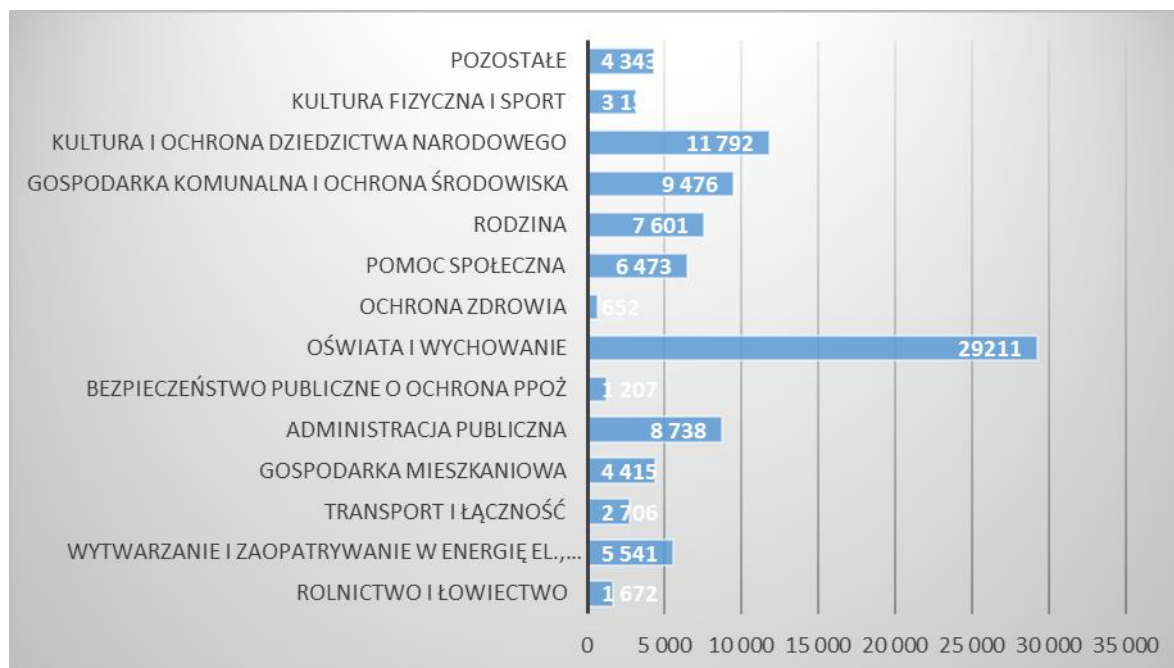
Tab.4. Struktura wydatków budżetu Gminy Nowogrodziec według działów klasyfikacji budżetowej

w tys.	2022	2023
Wydatki ogółem, w tym:	97 902	96 981
Rolnictwo i łowiectwo	1 670	1 672
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię el., gaz i wodę	7 600	5 541
Transport i łączność	4 140	2 706
Gospodarka mieszkaniowa	1 328	4 415
Administracja publiczna	7 636	8 738
Bezpieczeństwo publiczne o ochrona ppoż	2 558	1 207
Oświata i wychowanie	24 747	29 211
Ochrona zdrowia	791	652
Pomoc społeczna	6 757	6 473
Rodzina	14 336	7 601
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 244	9 476
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5 762	11 792
Kultura fizyczna i sport	3 590	3 154
Pozostałe	10 743	4 343

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Największy udział w wydatkach ogółem w 2023 roku stanowią wydatki w dziale oświata i wychowanie 30,12% oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 12,16 %.

Rys. 5. Struktura wydatków Gminy Nowogrodziec w 2023 [tys. zł].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

I.2 Poziom zadłużenia Gminy

Zadłużenie Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 przedstawia poniższa tabela.

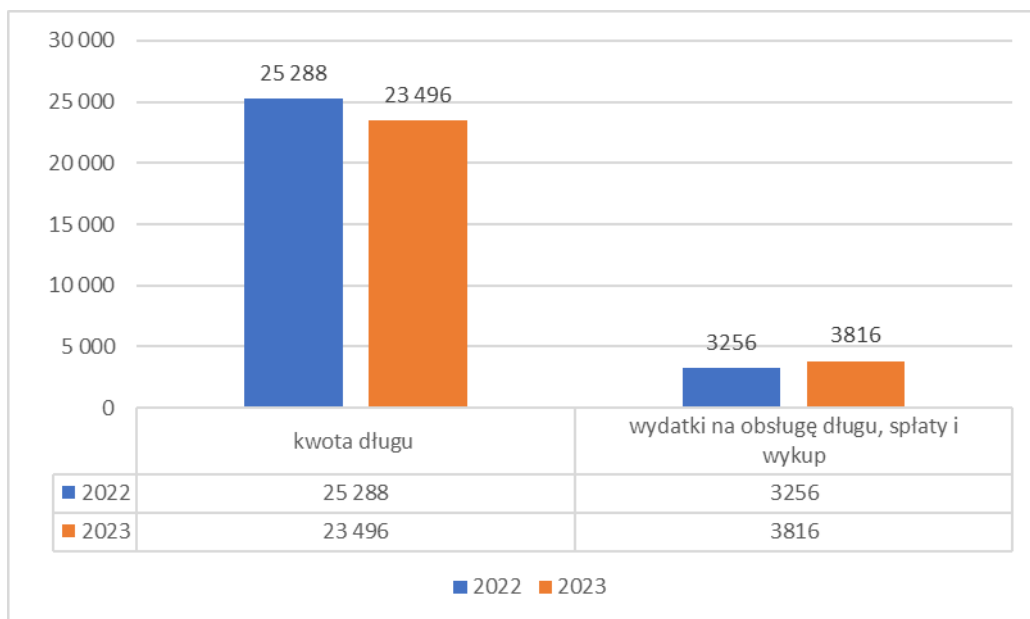
Tab. 5 Zadłużenie Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. z].

Zadłużenie gminy		
(w tys. zł)	2022	2023
Zadłużenie ogółem	25 288	23 496
Kredyty i pożyczki	25 200	23 400
w tym długoterminowe	25 200	23 400
Wymagalne zobowiązania – nadpłaty podatków	88	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu

Zadłużenie Gminy Nowogrodziec na dzień 31.12.2023 r. z tytułu zaciągniętych kredytów wyniosło 23 496 tys. zł, co oznacza spadek o 1,08 % w stosunku do 2022 r., kiedy wyniosło 25 288 tys. zł. W okresie 2 ostatnich lat widać nieznaczny wzrost wydatków na obsługę długu, spłaty i wykup.

Rys. 6. Zadłużenie a wydatki na obsługę długu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

I.3. Stan majątku w tym w zakresie udziałów w komunalnych spółkach prawa

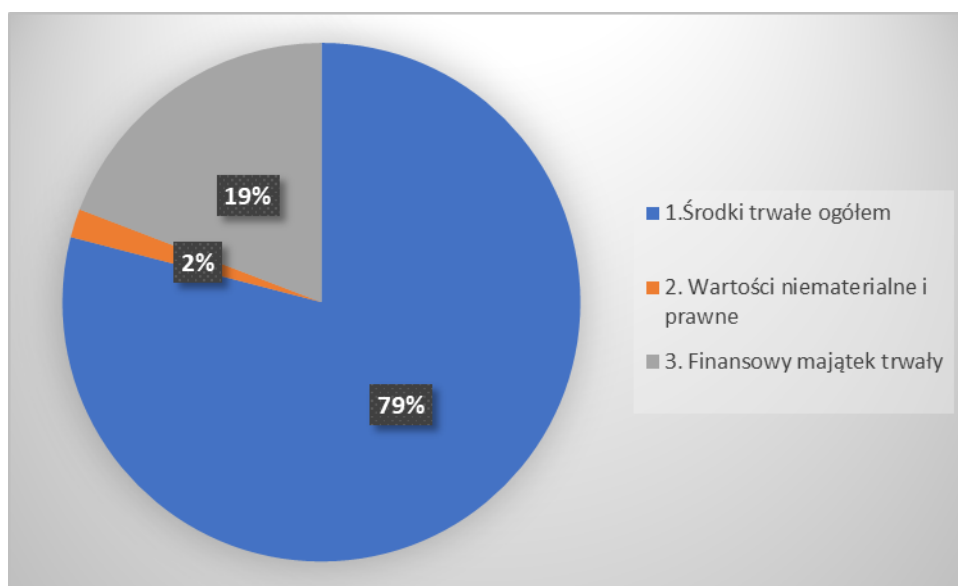
W strukturze majątku trwałego Gminy Nowogrodzic dominuje rzeczowy majątek trwały, stanowiący 79% majątku Gminy. Główne pozycje majątku rzeczowego to: grunty, budynki, urządzenia inżynierii lądowej i wodnej oraz inwestycje w budowie. Wartość majątku trwałego wg stanów bilansowych na koniec 2023 r. wyniosła 285 889 tys. zł.

Tab. 6 Wartość brutto i umorzenie majątku trwałego w tys. zł w Gminie Nowogrodzic.

w tys.				
	Wartość brutto na 31.12.2022	Umorzenia na 31.12.2023	Wartość netto na 31.12.2023	Wartość brutto na 31.12.2023
1.Środki trwałe ogółem	225 974	66 478	175 765	242 243
Grunty	57 256	0	57 526	57 526
Budynki i budowle w tym mieszkalne	157 845	58 736	114 997	173 733
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	9 155	6 959	3 035	9 994
Środki transportowe	989	782	207	989
2. Wartości niematerialne i prawne	5102	5 097	9	5 107
3. Finansowy majątek trwały	54 813	0	59 013	59 013
OGÓŁEM (1+2+3)	285 889	71 575	234 787	306 363

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Rys. 7 Struktura majątku brutto trwałego Gminy Nowogrodzic w 2023 r.

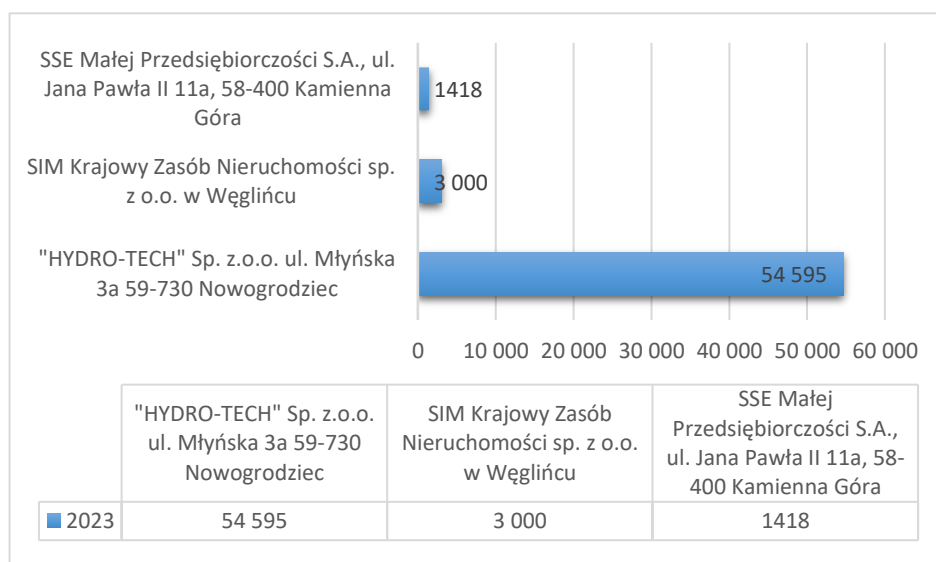
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Tab. 7 Finansowy majątek trwały Gminy Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. zł].

Udziały w spółce:	2022	2023
"HYDRO-TECH" Sp. z o.o. ul. Młyńska 3a 59-730 Nowogrodzic w tym	53 395	54 595
1) Udziały pieniężne	34 847	36 047
2) Udziały niepieniężne (rzeczowe)	18 548	18 548
SIM Krajowy Zasób Nieruchomości sp. z o.o. w Węglińcu	0	3 000
SSE Małej Przedsiębiorczości S.A., ul. Jana Pawła II 11a, 58-400 Kamienna Góra	1 418	1 418

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Rys. 8 Struktura finansowego majątku trwałego Gminy Nowogrodzic w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

I.4. Inwestycje rozpoczęte i zakończone w danym roku wraz z ich wartością

Tab. 8 Inwestycje rozpoczęte i zakończone w 2023 r. wraz z wartością.

Zadanie	Koszty ¹ [zł]
INFRASTRUKTURA DROGOWA	
Budowa drogi gminnej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	1 380 729,26
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 122 Nowogrodzic	363 966,50
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych - ul. Mickiewicza w Nowogrodźcu dz. nr 109	214 149,15

¹ Zestawienie obejmuje kwoty poniesione na daną inwestycję w 2023 r. i nie uwzględnia zadań realizowanych w ramach funduszu sołeckiego

Remont drogi powiatowej nr 2279D na odcinku Gierałtów- Godzieszów	460 000,00
Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 357 polegająca na budowie chodnika w miejscowości Zebrzydowa	10 578,00
Przebudowa drogi powiatowej nr 2496D w miejscowości Gościszów	28 732,66
Przebudowa drogi powiatowej nr 2273D odcinek Gościszów - granica powiatu Mściszów	18 848,83
INFRASTRUKTURA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ	
Remont dachu sali gimnastycznej przy SP Nowogrodzic	325 363,50
Termomodernizacja budynku Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu	1 973 137,75
Docieplenie ścian zewnętrznych II piętra Ratusza Miejskiego w Nowogrodźcu - zwiększenie efektywności energetycznej	67 500,01
Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Nowogrodźcu	148 830,00
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowogrodźcu	1 884 163,10
Budowa placu zabaw w Milikowie	273 865,02
DZIEDZICTWO KULTUROWE	
Budowa świetlicy wiejskiej w Parzycach	2 495 491,85
Budowa świetlicy wiejskiej w Gościszowie	3 766 224,37
Budowa zaplecza sportowego na Stadionie Miejskim w Nowogrodźcu	2 017 507,90
Modernizacja stadionu sportowego w Zebrzydowej	486 209,70
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	
Opracowanie zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	24 600,00

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 9 Zadania finansowane w 2023 r. w ramach funduszu sołectkiego.

Sołectwo	Zadanie	Kwota
Czerna	Doposażenie OSP w Czernej	34 990,00
	Doposażenie OSP w Czernej	14 334,50
Gierałtów	Renowacja i wymiana urządzeń na placu zabaw przy Sz. P w Gierałtowie	42 544,99
	Modernizacja monitoringu przy SP w Gierałtowie	6 738,67
Godzieszów	Zakup altany ogrodowej	10 350,00
	Zakup wyposażenia do sali w budynku komunalnym	26 042,58
Gościszów	Budowa oświetlenia drogowego w Gościszowie	32 950,00
	Prace pielęgnacyjne płyty boiska	9 999,72
Kierzno	Budowa kostki brukowej pod nową wiatą przy placu zabaw	16 000,00
	Zakup namiotów 6*12 z wyposażeniem w ławki i stoły	6 800,00
	Zakup materiałów w celu konserwacji i naprawy altany przy placu zabaw	884,42
Milików	Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Słonecznej w Milikowie	32 920,00
	Budowa kompletnego monitoringu na boisku w Milikowie	16 309,18
Nowa wieś	Zagospodarowanie placu rekreacyjno-sportowego-monitoring	13 410,69
	Modernizacja placu zabaw	5 000,00
	Zagospodarowanie placu rekreacyjno-sportowego	4 703,64
	Wykonanie witaczy dla sołectwa Nowa Wieś	5 842,50
	Zagospodarowanie placu rekreacyjno-sportowego	8 991,30
Nowogrodzic	Remont chodnika przy ul. Szpitalnej w Nowogrodźcu	49 334,50
Parzyce	Wyposażenie świetlicy w Parzycach	44 401,05
Wykroty	Budowa oświetlenia przy ul. Krótkiej	29 520,00

	Zakup sprzętu dla OSP w Wykrotach	7 158,00
	Pielęgnacja zieleni w parku oraz na skwerze przy pomniku	7 000,00
Zabłocie	Wykonanie oświetlenia drogowego na drodze gminnej nr 119	23 975,00
Zagajnik	Zakup i montaż grilla wraz z utwardzeniem podłoża	17 699,70
Zebrzydowa	Termomodernizacja budynku szatni na stadionie w Zebrzydowej - instalacja paneli fotowoltaicznych	33 800,00
	Zakup materiałów budowlanych do remontu budynku szatni sportowej na stadionie w Zebrzydowej	15 534,50
	RAZEM	517 234,94

Źródło: opracowanie własne.

I.5. Pozyskane środki zewnętrzne na realizowane projekty inwestycyjne i remontowe z wyszczególnieniem kwot i źródeł pochodzenia

Za pozyskane środki zewnętrzne uznaje się środki finansowe, które faktycznie wpłynęły do budżetu gminy i stanowiły dochody gminy. Są to zarówno dochody majątkowe (inwestycyjne), jak i bieżące (nieinwestycyjne).

Tab. 10 Zestawienie pozyskanych przez Gminę Nowogrodziec środków zewnętrznych na realizowane projekty inwestycyjne i remontowe.

	Projekt	Kwota	Źródło dotacji
1	„Bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych będących własnością Gminy Nowogrodziec (remont 2 przepustów zlokalizowanych w obrębie miejscowości Gierałtów)	9750,00	Dotacja celowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych
2	„Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 122 obr. 2 ul. Leśna w Nowogrodźcu”	230400,00	Dotacja celowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego - Ochrona Gruntów Rolnych
3	„Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 109 obr. 4 ul. Mickiewicza w Nowogrodźcu”	91250,00	Dotacja celowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego z Ochrony Gruntów Rolnych, budżetu państwa z Funduszu Dróg Lokalnych
4	„Budowa drogi gminnej w Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Wykrotach”	1140000,00	dotacja z Programu Polski Ład
5	„Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowogrodźcu”	1752750,00	dotacja z Programu Polski Ład
6	„Budowa świetlicy wiejskiej w Parzycach”	2380000,00	dotacja z Programu Polski Ład
7	„Budowa świetlicy wiejskiej w Gościszowie”	3570000,00	dotacja z Programu Polski Ład -

8	„Termomodernizacja budynku Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu	1928640,00	dotacja z Programu Polski Ład
9	„Budowa budynku zaplecza sportowego na Stadionie Miejskim w Nowogrodźcu”	3629250,00	dotacja z Programu Polski Ład
10	„Modernizacja stadionu sportowego w Zebrzydowej”	870750,00	dotacja z Programu Polski Ład
11	Realizacja Programu Ciepłe Mieszkanie związanego z wymianą nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych	35377,35	środki z budżetu państwa za pośrednictwem dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:
12	Projekt budowy budynku wielorodzinnego w Nowogrodźcu	3000000,00	dotacja z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa
13	Projekty inwestycyjne i zakupy w ramach Funduszy Sołeckich poszczególnych miejscowości Gminy	99025,22	zwrot w formie dotacji z budżetu państwa
	ŁĄCZNIE	18 737 192,57	

Źródło: opracowanie własne.

I.6. Stwierdzone zagrożenia lub problemy społeczne występujące na terenie Gminy

Na podstawie sprawozdań przygotowywanych przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej można stwierdzić, że najbardziej doniosłymi problemami społecznymi są: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz niepełnosprawność. W 2023 r. najwięcej osób korzystało z pomocy Ośrodka właśnie z tych powodów i stan taki utrzymuje się od 2022 r. W porównaniu z 2023 i 2022 r. daje się zauważyć niewielki spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Tab. 11 Powody udzielania pomocy przez MGOPS w Nowogrodźcu w 2022 i 2023 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej ²	Liczba osób w 2022 r.	Liczba osób w 2023 r.	Zmiana
Ubóstwo	280	195	↓ 30,36%
Bezdomność	5	7	↑ 40%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	186	148	↓ 20,43%
Bezrobocie	154	62	↓ 59,74%
Niepełnosprawność	154	140	↓ 9,09%
Długotrwała lub ciężka choroba	246	140	↓ 43,09%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	241	167	↓ 30,71 %
Przemoc w rodzinie	15	10	↓ 33,33 %
Alkoholizm	33	27	↓ 18,18%

² W tabeli nie uwzględniono sieroctwa oraz klęsk żywiołowych lub ekologicznych, ponieważ nie występowały w ostatnich 2 latach jako powody trudnej sytuacji życiowej.

Narkomania	8	14	↑ 75 %
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	3	↓ 40 %
Zdarzenie losowe	8	2	↓ 75 %

Źródło: opracowanie własne.

I.7. Poziom wydatków na pomoc społeczną i socjalną z podziałem na środki Gminy i środki Budżetu Państwa

Pomoc społeczna polega na wspieraniu osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia potrzeb i umożliwianiu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Obejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. W Gminie Nowogrodzic zadania te realizuje Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu.

Nałożone na jednostkę zadania można podzielić na zadania własne gminy finansowane z budżetu Gminy Nowogrodzic i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, na realizację których Gmina otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa.

Tab. 12 Wydatki na pomoc społeczną w Gminie Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. Zł].

W tys.	2022	2023
Wydatki na pomoc społeczną ogółem, w tym	6 757	6 473
Wydatki ze środków własnych na pomoc społeczną	4 870	5 479
wydatki z dotacji na pomoc społeczną	1 886	994

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodzic, RIO we Wrocławiu.

Środki własne na wydatki na pomoc społeczną w roku 2022 wyniosły 4 870 tys. zł. Natomiast w roku 2023 wydatki ze środków własnych stanowiły kwotę 5 479 tys. zł. Gmina Nowogrodzic w 2022 roku w dziale rodzina wydatkowała 14 336 tys. zł, natomiast na w 2023 roku 7 601 zł.

I.8 Poziom środków przeznaczonych na funkcjonowanie oświaty z podziałem na środki Gminy i środki Budżetu Państwa

W dziale Oświata i wychowanie w ramach wydatków bieżących środki wydatkowane były na:

– bieżące utrzymanie szkół podstawowych,

- bieżące utrzymanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w gminie,
- bieżące utrzymanie Przedszkola Publicznego w Nowogrodźcu,
- dotację podmiotową dla przedszkola niepublicznego „Skrzaty” w Czernej,
- rozliczenie kosztów wychowania przedszkolnego za dzieci będące mieszkańcami Gminy Nowogrodziec a uczęszczające do publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w: Gminie miejskiej Bolesławiec, Gminie wiejskiej Bolesławiec, Gminie miejskiej Zgorzelec, Gminie Węgliniec, Gminie miejskiej Lubań, Gminie wiejskiej Lubań, Gminie Osiecznica, Gminie Lwówek Śląski,
- koszty dowozu uczniów do jednostek, dla których Gmina Nowogrodziec jest organem prowadzącym, w tym np. do Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu,
- doształcanie i doskonalenia zawodowe nauczycieli,
- realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach o oddziałach przedszkolnych,
- realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w szkołach podstawowych,
- zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych dla uczniów,
- środki z dotacji,
- wydatki związane z kosztami komisji egzaminacyjnych na wyższy stopień awansu zawodowego nauczycieli,
- wydatki na zakup nagród dla laureatów konkursów i olimpiad na szczeblu powiatowym.

W 2022 r. w dziale Oświata i wychowanie łącznie wydatkowano na wydatki bieżące kwotę 24 430 tys. zł, z kolei w 2023 r. kwota ta wyniosła już 28 591 tys. zł., co stanowi wzrost o 14,55% w stosunku do roku poprzedniego.

Tab. 13 Wydatki bieżące w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

	2022	2023
w tys.		
Wydatki bieżące w dziale Oświata i wychowanie	24 430	28 591

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Tabela i wykres poniżej przedstawiają wydatki w dziale Oświata i wychowanie na rozdziały klasyfikacji budżetowej w latach 2022-2023. Największe wydatki ponoszone są na działalność szkół podstawowych. Na zmiany w poziomie wydatków na działalność szkół podstawowych mają wpływ różne czynniki min.: liczba oddziałów, liczebność klas, stopień awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych szkołach oraz liczba i stopień niepełnosprawności dzieci wymagających stosowanie specjalnej organizacji nauki. Z kolei na

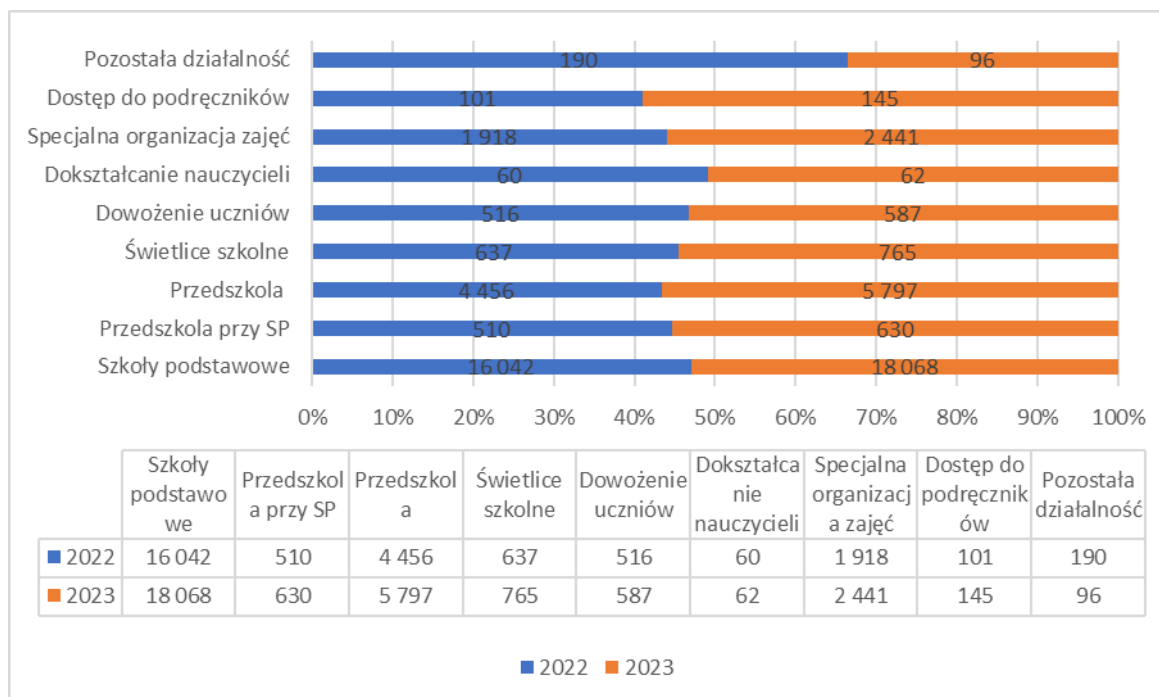
przedszkola publiczne Gmina zrealizowała wydatki bieżące w łącznej kwocie 6 427tys. zł w roku 2023, a w 2022r. 4 966 tys. zł.

Tab.14 Wydatki w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodziec na lata 2022-2023 [tys. zł].

w tys.	2022	2023
Szkoły podstawowe	16 042	18 068
Przedszkola przy SP	510	630
Przedszkola	4 456	5 797
Świetlice szkolne	637	765
Dowożenie uczniów	516	587
Dokształcanie nauczycieli	60	62
Specjalna organizacja zajęć	1 918	2 441
Dostęp do podręczników	101	145
Pozostała działalność	190	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Rys. 9 Wydatki w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodziec na lata 2022-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Tabela poniżej przedstawia wszystkie wydatki wykonane przez Gminę Nowogrodziec w dziale Oświata i Wychowanie oraz Edukacyjna Opieka Wychowawcza w roku 2022 i 2023 w podziale

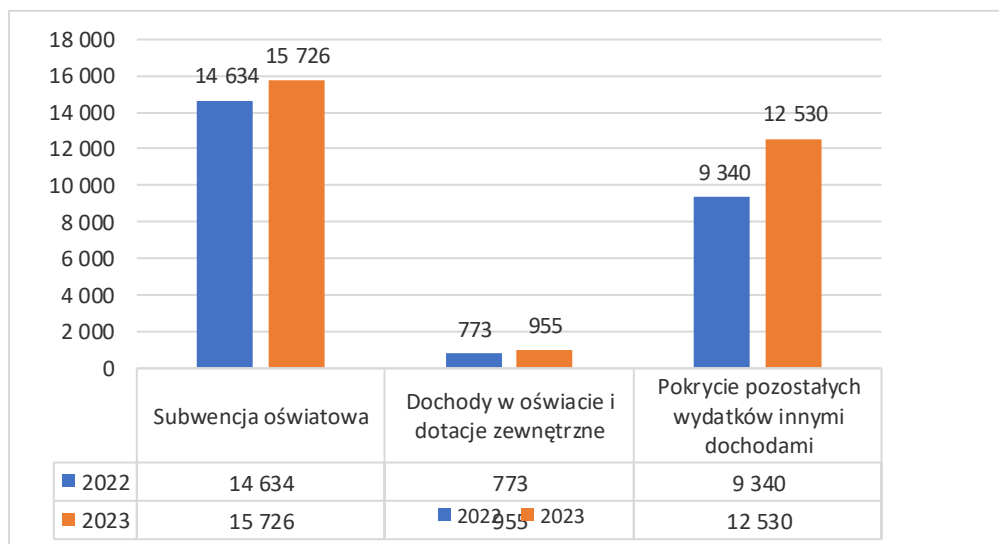
na źródła finansowania. Wydatki te zawierają również wydatki inwestycyjne, które w roku 2023 wyniosły 620 0tys. zł, a w roku 2022 – 317 tys. zł.

Tab. 15 Wydatki na oświatę wg źródła finansowania w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023.

w tys.	2022	2023
Subwencja oświatowa	14 634	15 726
Dochody w oświacie i dotacje zewnętrzne	773	955
Pokrycie pozostałych wydatków innymi dochodami	9 340	12 530

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Rys.10. Wydatki na oświatę wg źródła finansowania w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

Tab. 16 Wydatki na oświatę w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].

w tys.	2022	2023
Wydatki na Oświatę i wychowanie ogółem	24 747	29 211
w tym wydatki majątkowe	317	620
w tym wydatki bieżące	24 430	28 591

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

I.9. Informacje dodatkowe

I.9.1 Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz związkami tych jednostek

W 2023 r. Gmina Nowogrodzic wniosła roczną składkę członkowską w Związku Gmin KWISA w wysokości 18.145,20 zł oraz opłatę na rzecz funkcjonowania schroniska dla zwierząt w wysokości 120.968 zł w celu realizacji zadania wynikającego z ustawy o ochronie zwierząt, polegającego na zapewnieniu bezdomnym zwierzętom stałego miejsca pobytu. Składki członkowskie uiszczono także w związku z przynależnością Gminy Nowogrodzic do następujących podmiotów:

- Stowarzyszenie „Partnerstwo Izerskie” (Lokalna Grupa Działania) z siedzibą w Gryfowie Śląskim, wspierające społeczno-gospodarczy rozwój regionu Pogórza Izerskiego; składka w wysokości 5 000 zł;
- Euroregion „Nysa” z siedzibami w Jeleniej Górze i Zittau, działający na rzecz poprawy standardu życia, jakości środowiska, rozwoju gospodarczego, budowy przejść granicznych; składka w wysokości 22.121 zł,
- - Stowarzyszenie Południowo-Zachodnie Forum Samorządu Terytorialnego „POGRANICZE”, działające na rzecz promocji południowo-zachodniej części Dolnego Śląska; składka w wysokości 3.000 zł;
- Stowarzyszenie Gmin Ceramicznych - Gmina Nowogrodzic przystąpiła do Stowarzyszenia 31.01.2023r.; składka w wysokości 3.682,50 zł.

Pozostałe partnerstwa:

- Współpraca z Gminą Gorzyce – w ramach umowy partnerskiej gościliśmy 8-osobową delegację, która uczestniczyła w corocznym święcie „Pieczenicy” w Gościszowie. Głównym celem wizyty było poznanie podczas „Pieczenicy” historii i tradycji przywiezionych z Bośni. Część obrzędów i tradycji pochodzi również z okolic Gminy Gorzyce. Pielęgnowane przez Polaków, którzy wyjechali z dawnej Galicji do Bośni, przetrwały wśród mieszkańców Gościszowa, których przodkowie po II wojnie światowej powrócili do kraju osiedlając się m.in. w Gościszowie i okolicach.

- Współpraca z Gminą Srbac (Republika Serbska Bośni i Hercegowiny), w dniach 26-27 sierpnia 2023r. w ramach współpracy partnerskiej gościliśmy delegację z gminy Srbac podczas corocznego Jarmarku Garncarskiego.

- Współpraca z Gminą Grossdubrau (Niemcy). Delegacja z naszej Gminy uczestniczyła w Festiwalu Sportu w Grossdubrau w dniach 23-24.06.2024r. Data Festiwalu jest nie

przypadkowa - jest to rocznica nawiązania współpracy Gminy Nowogrodziec z Gminą Grossdubrau. Podczas Festiwalu rozegrane zostały dwa mecze towarzyskie: Orlików oraz Seniorów.

W ramach współpracy w dniach 26-27 sierpnia 2023r. gościliśmy delegację z gminy Grossdubrau podczas corocznego Jarmarku Garncarskiego. W składzie delegacji, oprócz p. Hardy Glausch - Burmistrza Grossdubrau, była również młodzieżowa drużyna piłkarska, która wzięła udział w Turnieju piłkarskim w kategorii Orlik.

I.9.2 Sposób wykonywania programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii

Szczegółowy opis realizacji obu programów znajduje się w rozdz. **IV.3.** Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023.

I.9.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Przedmiotem współpracy gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest między innymi realizacja zadań gminy określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz Program współpracy Gminy i Miasta Nowogrodziec z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023 stanowiącego załącznik do Uchwały Nr LX/382/22 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy i Miasta Nowogrodziec z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023.

Zgodnie z założeniami programu, współpraca samorządu gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 roku obejmowała szereg zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, działalności na rzecz dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Oprócz wsparcia finansowego na realizację zadań podmioty te otrzymują wsparcie merytoryczne, informacyjne, promocyjne w zakresie podejmowanych działań i inicjatyw. Ponadto samorząd gminy wspiera i dofinansowuje inicjatywy realizowane w ramach profilaktyki alkoholowej i narkomani, których współorganizatorami są podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

W ramach współpracy organizacje pozarządowe i stowarzyszenia zapraszane są do aktywnego udziału we wszelkich organizowanych wydarzeniach i imprezach.

Zadania publiczne realizowane są zgodnie z programem o współpracy z organizacjami pozarządowymi - którego głównym celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb oraz polepszenie jakości życia mieszkańców Gminy Nowogrodziec poprzez efektywną współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Realizacja programu w 2023 r. odbyła się zgodnie z założeniami programu – na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym w formie otwartego konkursu ofert, a także w trybie pozakonkursowym – oferty własne organizacji.

Zgodnie z Uchwałą budżetową wysokość środków finansowych przeznaczona na realizację zadań publicznych, wyniosły 404.290,00 zł.

Tabela 17 Wydatkowanie środków wg. zakresu działania w 2023r.

Zakres działania	Dział	Rozdział	Paragraf	Plan pierwotny (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Pozostało (zł)
Profilaktyka	851	85154	2360	140.000,00	170.000,00	155.860,00	14.140,00
Kultura fizyczna i sport	926	92605	2360	230.000,00	230.000,00	222.000,00	8.000,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	900	90004	2360	0,00	4.290,00	4.285,37	4,63
Razem:				370.000,00	404.290,00	382.145,37	22.144,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BIP Gminy Nowogrodziec, RIO we Wrocławiu.

1. Konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych ogłoszono 23 stycznia 2023 r.

W ramach ogłoszonego konkursu ofert wsparciem finansowym objęto następujące rodzaje zadań publicznych:

Zadanie nr I w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w tym prowadzenie szkolenia sportowego i udział drużyn w imprezach i rozgrywkach sportowych organizowanych przez gminne, powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie związki sportowe .

Zadanie nr II w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w tym organizacja imprez sportowo-turystyczno-krajoznawczych: rajdy, złazy, wycieczki krajoznawcze itp.

Zadanie nr III w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, poprzez organizację

kolonii, półkolonii, obozów, zajęć sportowych oraz spotkań realizujących programy profilaktyczno-wychowawcze.

W 2023 roku w ramach konkursu ofert poniesiono wydatki na wsparcie powyższych zadań:

Zadanie nr I – rozdział 92605 § 2360

Lp.	Nazwa organizacji	Wysokość dotacji przyznanej w 2023 roku	Data zawarcia umowy	Wykorzystanie dotacji wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego
1.	Klub Sportowy „Orzeł” Gościszów	20.000,00	16.03.2023	20.000,00
2.	Miejski Klub Sportowy „Chrobry Nowogrodziec”	41.000,00	10.03.2023	41.000,00
3.	Ludowy Klub Sportowy „SPARTA” Zebrzydowa	35.000,00	09.03.2023	35.000,00
4.	Klub Sportowy „PIAST” Wykroty	28.000,00	24.03.2023	28.000,00
5.	Klub Sportowy „GRANIT” Gieraltów	15.000,00	24.03.2023	14.957,89
6.	Klub Sportowy Czerna	15.000,00	09.03.2023	15.000,00
7.	Klub Sportowy KWISA Nowogrodziec	9.500,00	16.03.2023	9.500,00
8.	Klub Sportowy Milików	15.000,00	17.03.2023	15.000,00
9.	Gminny Szkolny Związek Sportowy w Nowogrodźcu	4.500,00	09.03.2023	4.500,00
10.	Gminny Szkolny Związek Sportowy w Nowogrodźcu	4.500,00	09.03.2023	4.500,00
11.	Klub Sportowy Zjednoczeni Nowogrodziec	15.000,00	17.03.2023	15.000,00
12.	Uczniowski Klub Sportowy Nowogrodziec	5.000,00	17.03.2023	5.000,00
13.	Uczniowski Klub Sportowy EURO-EKSPERT Nowogrodziec	5.500,00	17.03.2023	5.500,00
RAZEM		213.000,00	-	212.957,89

Łącznie wydatki poniesione na wsparcie realizacji zadania nr I – **212.957,89 zł**

Zadanie nr II – rozdział 92605 § 2360

Lp.	Nazwa organizacji	Wysokość dotacji przyznanej w 2023 roku	Data zawarcia umowy	Wykorzystanie dotacji wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego
1.	Gminny Szkolny Związek Sportowy Nowogrodziec	9.000,00	09.03.2023	9.000,00
RAZEM		9.000,00	-	9.000,00

Ogółem wydatek poniesiony na wsparcie realizacji zadania nr II – **9.000,00 zł**

Zadanie nr III – Rozdział 85154 § 2360

Lp.	Nazwa organizacji	Wysokość dotacji przyznanej w 2023 roku	Data zawarcia umowy	Wykorzystanie dotacji wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego
1.	Gminny Szkolny Związek Sportowy Nowogrodziec	52.500,00	09.03.2023	52.500,00
2.	Klub Sportowy SAMURAJ Nowogrodziec	32.000,00	10.03.2023	32.000,00
3.	Uczniowski Klub Sportowy EURO-EKSPERT Nowogrodziec	5.500,00	29.03.2023	5.500,00
RAZEM		90.000,00	-	90.000,00

Ogółem wydatek poniesiony na wsparcie realizacji zadania nr III – **90.000,00 zł**.

2. Realizacja zadań, złożonych w trybie pozakonkursowym w 2023 r.

W ramach złożonych ofert w trybie pozakonkursowym, zostały zrealizowane następujące zadania publiczne :

- zadanie w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, poprzez organizację kolonii, półkolonii, obozów, zajęć sportowych oraz spotkań realizujących programy profilaktyczno-wychowawcze.

Rozdział 85154 § 2360 zadanie w zakresie Profilaktyki

Lp.	Nazwa organizacji	Wysokość dotacji przyznanej w 2023 roku	Data zawarcia umowy	Wykorzystanie dotacji wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego
1.	Związek Harcerstwa Polskiego Bolesławiec	2 000,00	28.04.2023	2.000,00
2.	Związek Harcerstwa	8 000,00	23.05.2023	8.000,00

	Polskiego Bolesławiec			
3.	Gminny Szkolny Związek Sportowy w Nowogrodźcu	8 600,00	02.08.2023	8.560,00
4.	OSP Gierałtów	10 000,00	30.06.2023	10.000,00
5.	OSP Nowogrodziec	10 000,00	04.07.2023	10.000,00
6.	Ludowy Klub Sportowy „SPARTA” Zebrzydowa	1 000,00	02.08.2023	0,00
7.	Gminny Szkolny Związek Sportowy w Nowogrodźcu	10 000,00	19.09.2023	10.000,00
8.	Ludowy Klub Sportowy „SPARTA” Zebrzydowa	1 000,00	12.09.2023	1.000,00
9.	Gminny Szkolny Związek Sportowy w Nowogrodźcu	1 400,00	12.12.2023	1.400,00
10	Klub Sportowy SAMURAJ Nowogrodziec	9 900,00	21.06.2023	9.900,00
11	Stowarzyszenie Integracja i Przyszłość Sołectw Wykroty i Zagajnik	5 000,00	30.08.2023	5.000,00
RAZEM		66.900,00	-	65.860,00

Ogółem wydatki poniesione na zadania w zakresie Profilaktyki w trybie pozakonkursowym – **65.860,00 zł**

- zadanie w zakresie Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Rozdział 900004 § 2360 zadanie w zakresie Utrzymania zieleni w miastach i gminach

Lp.	Nazwa organizacji	Wysokość dotacji przyznanej w 2023 roku	Data zawarcia umowy	Wykorzystanie dotacji wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego
1.	Stowarzyszenie Integracja i Przyszłość Sołectw Wykroty i Zagajnik	4.285,37	02.06.2023	4.285,37
RAZEM		4.285,37	-	4.285,37

Ogółem wydatki poniesione na zadania w zakresie utrzymania zieleni w miastach i gminach w trybie pozakonkursowym – **4.285,37 zł.**

Łącznie w okresie sprawozdawczym w ramach realizacji programu współpracy Gminy i Miasta Nowogrodziec z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wydatkowano **382.103,26 zł.**

Poprzez wsparcie realizacji powyższych działań zrealizowano następujące zadania określone w § 7 Programu jako priorytetowe:

- z zakresu ochrony i promocji zdrowia:
- programy profilaktyczne i inne zagadnienia z dziedziny ochrony zdrowia,

- promowanie zdrowego trybu życia poprzez organizowanie imprez kulturalnych i sportowych dla społeczności w różnej skali wiekowej wspólnie z innymi podmiotami,
- z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania patologiom społecznym, pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, wyrównywanie szans tych rodzin i osób oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
  - udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i ich przeciwdziałaniu, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - popularyzacja wśród dzieci i młodzieży wzorców i postaw trzeźwego spędzania wolnego czasu,
  - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- z zakresu krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:
  - organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy i Miasta Nowogrodzic,
- z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu:
  - upowszechnianie i promocja kultury fizycznej i sportu w różnych dyscyplinach sportowych,
  - wspieranie działalności klubów sportowych,
  - prowadzenie współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych i gimnazjalnych,
  - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w sołectwach,
  - działania z zakresu utrzymania gminnych obiektów sportowych,
- z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
  - działania z zakresu utrzymania i ochrony dóbr kultury oraz dziedzictwa narodowego – parki.

II. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA NOWOGRODZKA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

II.1. Infrastruktura

Najważniejsze inwestycje w 2022 roku w Gminie Nowogrodzic

- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 122 obr. 2 ul. Leśna w Nowogrodzcu. Koszt zadania wyniósł około - 230 400,00 złotych.

- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. nr 109 obr. 4 ul. Mickiewicza w Nowogrodźcu. Koszt zadania wyniósł około - 91 250,00 złotych.
- Budowa drogi gminnej w Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Wykrotach. Koszt zadania wyniósł - 1 140 00,00 złotych.
- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowogrodźcu. Koszt zadania wyniósł - 1 752 750,00 złotych.
- Budowa świetlicy wiejskiej w Parzycach. Koszt zadania wyniósł 2 380 000,00 złotych.
- Budowa świetlicy wiejskiej w Gościszowie. Koszt zadania wyniósł -3 570 000,00 złotych.
- Termomodernizacja budynku Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu. Koszt zadania wyniósł - 1 928 640,00 złotych.
- Budowa budynku zaplecza sportowego na Stadionie Miejskim w Nowogrodźcu. Koszt zadania wyniósł - 3 629 250 złotych.
- Realizacja Programu Ciepłe Mieszkanie związanego z wymianą nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych. Koszt zadania wyniósł - 35 377,35 złotych
- Objęcie udziałów w Spółce SIM KZN ŁUŻYCE Sp. z o.o., która zrealizuje budowę lokali mieszkalnych – 3 000 000,00

Na realizację części inwestycji pozyskano środki z Budżetu Województwa Dolnośląskiego, Budżetu Wojewody Dolnośląskiego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa i Programu Polski Ład.

II.2. Oświata i wychowanie

Na podstawie Porozumienia Nr MEiN/2023/DPI/468 z dnia 24 kwietnia 2023 roku Gmina Nowogrodziec otrzymała dotację z Ministerstwa Edukacji i Nauki na realizację przedsięwzięcia „**Poznaj Polskę**”. Przyznane środki przeznaczone zostały na dofinansowanie czterech wycieczek zorganizowanych przez jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowogrodziec. Łączna wysokość otrzymanego dofinansowania to **23 360,00 zł**. Finansowy wkład własny wynosi **5 840,00 zł**. Całkowity koszt zadania stanowi kwotę **29 200,00 zł**.

„Poznaj Polskę” to przedsięwzięcie, którego zadaniem jest wsparcie organów prowadzących publiczne i niepubliczne szkoły w realizacji zadań, których celem jest uatrakcyjnienie procesu kształcenia i edukacji poprzez organizację wyjazdów. Organy prowadzące mogły uzyskać dofinansowanie do wycieczek w wysokości do 80% całkowitego kosztu wycieczek, natomiast 20% stanowił wkład własny. Łącznie z wycieczek skorzystało 192 uczniów wraz z opiekunami. Wsparciem objęte zostały dwie szkoły:
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gościszowie (2 wycieczki),

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki (2 wycieczki).

Gmina Nowogrodzic zawarła umowę z Dolnośląską Federacją Sportu jako operatorem wojewódzkim programu „**Szkolny Klub Sportowy**” prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Celem tych działań jest umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczycieli wychowania fizycznego. Umowa została zawarta na okres od 16 stycznia do 15 grudnia 2023 roku. Zajęcia odbywały się od 01 marca do 30 listopada 2023 roku 2 razy w tygodniu po 60 minut, dla grup minimum 15-osobowych. Szkołami, które realizowały program były:

Szkoła Podstawowa im. Górników Surowców Mineralnych w Czernej – 1 grupa,

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gierałtowie – 1 grupa,

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodzcu – 3 grupy,

Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi – 1 grupa.

Dzięki aktywnym działaniom kadry kierowniczej, nauczycieli i całej społeczności szkolnej oraz zaangażowaniu mieszkańców Gminy Nowogrodzic Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi zgłosiła się i zdobyła środki w wysokości **60 000,00 zł** we wspólnej akcji ogłoszonej przez Procter & Gamble, Polską Fundację Olimpijską oraz sieć sklepów Biedronka, której ideą jest budowanie właściwych nawyków w zakresie aktywności fizycznej u dzieci. W Szkole został wdrożony **Ogólnopolski Program „Każdy Dzień na Medal”** tj. projekt promujący aktywność fizyczną realizowany w placówce pn. „**MŁODY PŁYWAK**”.

W okresie od października do końca grudnia 2022 roku została wydatkowana kwota w wysokości **20 000,00 zł**. W tym czasie uczniowie klas I-III, pod okiem trenerów intensywnie uczyli się pływać. Pozostała kwota w wysokości **40 000,00 zł** została wykorzystana w okresie od 01 stycznia do 31 sierpnia 2023 roku na naukę pływania dla uczniów klas I-III oraz zakup dyplomów.

25 kwietnia 2023 roku Gmina Nowogrodzic zawarła umowę z wojewodą Dolnośląskim na udzielenie wsparcia finansowego w formie dotacji na realizację programu „**Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa**”. Gmina Nowogrodzic uzyskała w 2023 roku dotację w kwocie **17 500,00 zł**, wkład własny na realizację programu wynosi **4 375,00 zł**. Koszt całkowity to **21 875,00 zł**. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” jest programem wieloletnim, mającym na celu poprawę stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych, jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Ze względu na skalę oddziaływania jest to jeden z największych programów Ministerstwa. Dotacja jest przeznaczona na dofinansowanie zakupu:

1) książek będących nowościami wydawniczymi,

2) zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i bibliotek pedagogicznych,

3) realizację działań promujących czytelnictwo zgodnie z zapisami § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2021r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025” (Dz.U. z 2021r., poz. 1675) dla placówek wychowania przedszkolnego/szkół/bibliotek pedagogicznych.

Szkołami, które realizowały program były:

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodźcu,

Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi,

Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi.

W 2023 roku Gmina Nowogrodziec została beneficjentem rządowego programu „**Aktywna tablica**”. Aktywna tablica” jest rządowym programem rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Gmina Nowogrodziec uzyskała w 2023 roku dotację w kwocie **14 000,00** zł, wkład własny na realizację programu wynosi **3 500,00** zł. Całkowity koszt zadania wynosi **17 500,00** zł. Wsparcie finansowe jest udzielane na zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach programu szkoły podstawowe są wyposażane m.in. w laptopy wraz ze sprzętem umożliwiającym przetwarzanie wizerunku i głosu, zestawy dla nauczyciela do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, specjalistyczne oprogramowanie lub materiały edukacyjne wykorzystujące TIK, tablice interaktywne, projektory, głośniki czy interaktywne monitory dotykowe.

Jednostką oświatową, która otrzymała w 2023 roku wsparcie finansowe w ramach programu „Aktywna tablica” była Szkoła Podstawowa im. Górników Surowców Mineralnych w Czernej.

Projekt Edukacyjna Sieć Antysmogowa - umowa zawarta na czas oznaczony 24 miesiące, od dnia zainstalowania urządzeń w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gierałtowie. Pełnomocnictwo szczególne dla Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gierałtowie na okres od dnia **27.07.2022r.** do dnia zakończenia obowiązywania umowy.

21.08.2023r. – zgoda na zawarcie Aneksu do umowy.

Współpraca z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym z siedzibą w Warszawie.

Przedmiotem umowy jest wdrożenie w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gierałtowie Projektu Edukacyjna Sieć Antysmogowa.

Realizacja przedmiotu umowy będzie polegała w szczególności na:

- a) przeprowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie problematyki smogu oraz szeroko pojętej edukacji ekologicznej dotyczącej zdrowego trybu życia oraz innych działań edukacyjnych m.in. dotyczących zmian klimatu,
- b) udostępnieniu przez NASK Szkole materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- c) udostępnieniu i zainstalowaniu przez NASK urządzenia w postaci czujnika zewnętrznego mierzącego wielkości fizyczne określające poziom zanieczyszczenia powietrza, temperaturę, ciśnienie atmosferyczne, wilgotność powietrza oraz zainstalowaniu na zewnątrz budynku szkoły tablicy informacyjnej LED, służącej do prezentacji wyników pomiarów jakości powietrza,
- d) włączeniu przez NASK Szkoły do portalu internetowego <https://esa.nask.pl/> dedykowanego dla szkół biorących udział w Projekcie.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gierałtowie wygrała mobilną pracownię komputerową w konkursie Pracownia Kompetencji Cyfrowych zorganizowanym przez NASK. Pracownia składa się z 16 laptopów, mobilnego monitora interaktywnego 65' oraz szafy do przechowywania i ładowania laptopów.

Zadaniem szkoły było zrealizowanie modułu kursu „Przygody Profesora i N@tki, czyli jak mądrze korzystać z Internetu”, pt. „Uprzejmy internauta” i przygotowanie plakatu z hasłem promocyjnym na temat właściwego zachowania w sieci, czyli netykiety.

Hasło zaprezentowane przez szkołę to: KULTURA W SIECI TO WAŻNA SPRAWA .

Pojęto działania na rzecz dzieci i młodzieży uczęszczających do jednostek oświatowych, dla których Gmina Nowogrodzic jest organem prowadzącym w zakresie obsługi świadczeń stomatologicznych w Dentobusie Dolnośląskim.

Od dnia 01 czerwca 2022 roku Gmina i Miasto Nowogrodzic ma podpisane stosowne porozumienie z Firmą DirectMedic sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu przy ulicy Kruszwickiej 24/52. Przedmiotem Porozumienia jest wykonywanie przez REALIZUJĄCEGO świadczeń ogólnie stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia, finansowanych ze środków publicznych.

W 2023 roku harmonogram przyjazdu Dentobusu wyglądał następująco:

- 1) 16 sierpnia 2023r.: Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu oraz Filia Przedszkola Publicznego w Nowogrodźcu z siedzibą w Zebrzydowej,
- 2) 28 listopada 2023r.: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gierałtowie,
- 3) 05 grudnia 2023r.: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wykrotach,
- 4) 06 grudnia 2023r.: Szkoła Podstawowa im. Górników Surowców Mineralnych w Czernej oraz Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodźcu,

5) 07 grudnia 203r.: Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Nowej Wsi oraz Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gościszowie.

Ponadto placówki oświatowe uczestniczyły w różnych projektach i programach:

Tab. 18 Zestawienie projektów i programów realizowanych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Nowogrodzic.

Projekt/program	Zakres tematyczny	Placówki uczestniczące
Program dla szkół (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa)	dostarczanie do szkół owoców, warzyw, mleka i przetworów mlecznych	Szkoły Podstawowe w Czernej i Wykrotach
Kreatywne prace plastyczne	zaspokojenie naturalnej potrzeby tworzenia sztuki, wyzwalanie ekspresji twórczej, wspieranie harmonijnego rozwoju oraz kreatywności dzieci poprzez działania plastyczne	Szkoły Podstawowe w Gierałtowie, Nowogrodzcu i Nowej Wsi
Aktywny powrót do szkoły – WF z AWF	Poprawa i monitoring stanu kondycji fizycznej dzieci młodzieży po powrocie do zajęć stacjonarnych – walka ze skutkami pandemii koronawirusa	Szkoła Podstawowa w Czernej i Gierałtowie
„Klub Kubusia Puchatka”	wzmożenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do szkoły i do domu	Szkoła Podstawowa w Czernej
Lepsza szkoła	badanie efektywności nauczania, rozwijanie integracji międzyprzedmiotowej, przygotowanie uczniów do udziału w egzaminie zewnętrznym, podnoszenie efektywności kształcenia i uczenia się	
Szkolny Klub Sportowy	opis w rozdz. II.2 Oświata i wychowanie	
„Poznaj Polskę”	opis w rozdz. II.2 Oświata i wychowanie	
„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”	opis w rozdz. II.2 Oświata i wychowanie	
„Aktywna tablica”	opis w rozdz. II.2 Oświata i wychowanie	
Edukacyjna Sieć Antysmogowa	opis w rozdz. II.2 Oświata i wychowanie	
Akademia Bezpiecznego Puchatka	bezpieczeństwo dzieci w czterech strefach: na drodze, w domu, w szkole oraz w internecie	Szkoła Podstawowa w Gierałtowie
„SuperKoderzy2023”	budowanie kompetencji cyfrowych, komunikacyjnych i medialnych uczniów	
Projekt Edukacyjna Sieć Antysmogowa	zwiększenie świadomości uczniów, ich rodziców, jak również nauczycieli w zakresie szeroko rozumianej ekologii, przede wszystkim w zakresie problematyki jakości powietrza	
„Szlachetnie i zdrowo z małą Iwoną”	kształtowanie postaw szlachetności, kształtowanie postaw dbałości o zdrowie	Szkoła Podstawowa w Gościszowie
Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Piękna nasza Polska cała”	kształtowanie postaw patriotycznych	
„Kubusiowi Przyjaciele Natury”	kształtowanie postaw proekologicznych	
Akcja Żonkile	propagowanie wiedzy o powstaniu w getcie warszawskim	
„eMOCje w głowie”	profilaktyka zdrowia psychicznego	
Mały miś w świecie wielkiej literatury	rozwijanie i promowanie czytelnictwa	

Terapia ręki dla każdego	projekt dedykowany dla żłobków i przedszkoli, spełnia kilka funkcji: terapeutyczną, usprawniającą i wzmacniającą organizm dziecka, propaguje aktywności zespołowe, dąży do współpracy, pełni funkcję profilaktyczną dla małych dzieci, zapobiega występowaniu nawykowych nieprawidłowości w rozwoju motoryki małej	
„Z ekologią każdego dnia”	wzrost świadomości ekologicznej dzieci	Szkoła Podstawowa w Nowogrodźcu
„Książka jest podróżą”	poprawa stanu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży	
Projekt patriotyczny	budzenie dumy narodowej oraz budowanie więzi emocjonalnych z narodem i regionem	
Projekt eTwinning Matematyka to sztuka, sztuka to matematyka	wskazywanie przykładów zastosowania matematyki w sztuce	
„Instalng”	Doskonalenie słownictwa z języka obcego i umożliwienie uczniom szybką naukę słówek, pomoc w systematyczne nauce słownictwa z języka obcego	Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi
„Zdobywca medalu – młody pływak”	Nabywanie umiejętności pływania przez każdego ucznia edukacji wczesnoszkolnej, promocja sportu	
„W naszej szkole jest wesoło”	Rozwijanie aktywności i kreatywności uczniów, poznanie ciekawych sposobów spędzania przerw w szkole oraz poruszanie problemów właściwego odżywiania i dbałość o zdrowie własne i innych, dbałość o kondycje fizyczną	Szkoła Podstawowa w Wykrotach
„Książka moim przyjacielem”	popularyzacja czytelnictwa	
„Spójrz inaczej na agresję”	Pogłębienie wiedzy na temat złości, agresji i przemocy oraz uczenie się konstruktywnych sposobów reagowania wobec tych zachowań	
„Magiczna moc bajek”	Bajkowa podróż do krainy wartości i dziecięcej wyobraźni	Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu
„EKO PRZEDSZKOLAKI”	Nabywanie nawyków ekologicznych poprzez praktyczne i kreatywne działania dzieci	

Źródło: opracowanie własne.

II.3. Kultura, sport i rekreacja

Gminne Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu zorganizowało w 2023 r. szereg wydarzeń kulturalnych. Do najważniejszych należały:

- ✓ Spektakl „Tajemnice Eucharystii”,
- ✓ Gminny dzień kobiet
- ✓ Spektakl teatralny „Pasja”,
- ✓ Kabaret „Czesuaf”,
- ✓ Jarmark Wielkanocy,
- ✓ XV Międzynarodowy Festiwal „Muzyka u J.I. Sznabla”,
- ✓ Święto Kresowa w Gierałowie,
- ✓ Koncert Piotra Palecznego,
- ✓ 29 edycja Święta Pieczonego Prosiaka Pecenica w Gościszowie,

- ✓ Święto Chleba w Milikowie,
- ✓ Jarmark Garncarski - Dni miasta Nowogrodziec,
- ✓ Dożynki Gminne w Wykrotach.
- ✓ W ramach 58 Międzynarodowy Festiwal Wratislavia, Cantans odbył się koncert Estonian Philhermonic Chamber Choir,
- ✓ Koncert Ewangelizacyjny – ks. Jakub Bartczak,
- ✓ Jubileusz 40-lecia zespołu „Milikowianki z Kapel’,
- ✓ Gminny Konkurs na Stroiki Bożonarodzeniowe,
- ✓ Nowogrodziecka Kolęda 2023.

Przy Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu działa sześć sekcji tj. baletowa dla dzieci w wieku 3-7 lat, w których uczestniczyło 43 dzieci; taneczna dla dzieci w wieku 3-12 lat, Nowogrodziecka Orkiestra Dęta, która występowała w trakcie większych wydarzeń organizowanych na terenie gminy Nowogrodziec (15 występów); Chór Środowiskowy „Harmonia” liczący 33 członków, który uczestniczył w 21 wydarzeniach, zdobywając m.in. Grand Prix na I Dolnośląskich Przeglądzie Chórów Senioralnych w Oleśnicy; Kapela na Wesoło uczestnicząca w roku 2023 w 10 wydarzeniach kulturalnych; Zespół „Gościszowianki” z Gościszowa, liczący 30 osób, który w 2023 roku dał 17 występów oraz Zespół „Zagajnik-Wykroty” z Zagajnika liczący 15 osób, który w roku 2023, który reprezentował gminę i dał ponad 14 występów.

Biblioteka

Bibliotekę Miejską w Nowogrodźcu oraz jej 3 filiach odwiedzone 4833 czytelników, wypożyczając 10 470 pozycji księgozbioru. W roku 2023 biblioteka zakupiła 831 woluminów a 64 otrzymała w darze.

Prowadzono działalność informacyjno-biblioteczną udzielając 98 informacji oraz organizowano lekcje biblioteczne. Obok tych wydarzeń w ciągu 2023 roku zorganizowano szereg konkursów, spotkań autorskich, spektakli, koncertów edukacyjnych. Wśród najważniejszych można wymienić: Ferie zimowe - spektakl dla dzieci pod tytułem „Zielony Kopciuszek”; Gminny konkurs plastyczny. „Namaluj wiersz Wiesławy Szymborskiej”; Spotkanie autorskie z Moniką Sawicką; Gminny dzień dziecka; Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz Brzegiem Kwisy”; Piknik czytelniczy; 12 edycja Narodowego Czytania; Dzień Seniora; Spotkanie autorskie z Agnieszką Krawczyk; Koncert edukacyjny „Dolnośląskie salony muzyczne; Gminny konkurs plastyczny „Święta Jadwiga Śląska, bohaterka dnia codziennego”; Teatr mikołajkowy „Nie taki święty Mikołaj”; Gminny konkurs plastyczny „Najpiękniejszy kalendarz adwentowy”.

Obie instytucje kultury ściśle współpracują przy organizacji większości wymienionych wydarzeń.

W zakresie sportu, GCKiS administruje 11 boiskami piłkarskimi w tym stadionem miejskim w Nowogrodźcu. Przy GCKiS działa sekcja piłkarska GAP GCKiS Chrobry w jej ramach są sekcja skrzatów, Żaków, Orlików, Młodzików, Trampkarzy, obok nich działa przy GCKiS sekcja Pilates, która odbywa swoje zajęcia w sali Promyk.

Wśród organizowanych przez GCKiS imprez typowo sportowych możemy wymienić: Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Nowogrodźca.; Zumba Maraton, Turniej Żaków DZPN, Zawody sportowo policyjne klubu Samuraj; Piknik piłkarski 2023; Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej Żaków o Puchar Burmistrza Nowogrodźca.

II.4. Pomoc społeczna

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu wypłacał m.in. następujące świadczenia w ramach realizacji zadań związanych z pomocą społeczną:

408 dodatki mieszkaniowe dla 41 gospodarstw domowych (134osoby) na łączną kwotę 178.988,32 zł, zasiłki celowe dla 135 osób w formie gotówkowej i naturze na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb życiowych, na łączną kwotę 191 595 zł, zasiłki celowe z powodu zdarzeń losowych dla 3 osób na łączną kwotę 10 000 zł, 155 zasiłków okresowych dla 54 rodzin, przyznawanych m.in. z powodu braku możliwości zatrudnienia, długotrwałej choroby czy niepełnosprawności, na łączną kwotę 57 259 zł, 439 zasiłków stałych dla 46 osób na łączną kwotę 271 962 zł.

Ponadto Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje inne zadania ustawowe - zarówno własne, jak i zlecone:

- prowadzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób w wieku poprodukcyjnym i niepełnosprawnych – koszt 127 986 zł,
- prowadzenie mieszkania chronionego o charakterze wspieranym przy ul. Lubańskiej 14 w Nowogrodźcu (zamieszkiwała je 1 osoba samotna z długotrwałą chorobą, otrzymująca świadczenie emerytalne),
- pokrycie kosztów utrzymania 11 dzieci z gminy Nowogrodziec pieczy zastępczej - kwota 488 653 zł,
- pokrycie kosztów 2 pogrzebów – koszt 9.750,00 zł,
- świadczenie usług opiekuńczych,
- realizacja rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” poprzez objęcie dożywianiem 426 osób.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu od grudnia 2020 r. obsługuje Program "Czyste Powietrze", w zakresie wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. W roku 2023 wydał 68 zaświadczenia,

Ponadto w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, pracownicy byli zaangażowani obsługą Obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W 2023 roku w gminie Nowogrodziec ze świadczeń rodzinnych skorzystało 59 rodzin z Ukrainy (jest to średnia rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych)

II.5. Przedsięwzięcia prorodzinne

W 2023 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 534 rodzin. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu realizował m.in. poniższe formy wsparcia dla rodzin³:

W 2023 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 534 rodzin. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu realizował m.in. poniższe formy wsparcia dla rodzin⁴:

- 5111 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 571.461,68 zł oraz 3.626 dodatków do zasiłków rodzinnych na kwotę 342.709,24 zł,
- 434 zasiłków pielęgnacyjnych na łączną kwotę 937.393 zł,
- 1210 świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 2.965 154,00 zł,
- 37 jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka na łączną kwotę 37. 000 zł,
- 64 dzieci zostało objęte stypendium socjalne na kwotę 6.593,00zł,
- wsparcie 2 asystentów rodzin dla 26 rodzin,
- środki w wysokości 488 653 zł za umieszczenie 11 dzieci w pieczy zastępczej,
- 1397 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 644 984,66 zł,
- 239 świadczeń rodzicielskich na kwotę 220 221,00 zł,
- wypłata 1 świadczenia „Za życiem” na kwotę 4 000 zł,
- wydanie 593 Kart Dużej Rodziny, w tym 242 dla rodziców i 128 dla dzieci.

---

³ Również część form wsparcia wymienionych w rozdz. II.4. Pomoc społeczna służy poprawie sytuacji w rodzinach.

⁴ Również część form wsparcia wymienionych w rozdz. II.4. Pomoc społeczna służy poprawie sytuacji w rodzinach.

II.6. Ochrona przeciwpożarowa

Gmina wspierała i utrzymywała w gotowości bojowej 7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Ponoszone wydatki obejmowały m.in. utrzymanie łącznie 10 samochodów pożarniczych, 7 remiz strażackich, ubezpieczenie członków OSP, pozwolenia na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi, wykonywanie badań lekarskich strażaków, badań psychologicznych kierowców, jednoczesne alarmowanie strażaków, dokonywanie przeglądów zestawów ratownictwa drogowego, konserwację systemu selektywnego alarmowania oraz środków łączności, ekwiwalent dla strażaków za udział w działaniach ratowniczych.

Liczba strażaków wzrasta rok do roku. W największej liczbie interwencji uczestniczyli ratownicy z jednostek OSP Nowogrodziec oraz OSP Czerna.

Tab. 19 Liczba ratowników w jednostkach OSP oraz liczba interwencji w gminie Nowogrodziec w 2023 r.

Jednostka OSP	Liczba ratowników	Liczba interwencji			
		Razem	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe
OSP Nowogrodziec	31	147	75	68	4
OSP Czerna	26	142	74	58	10
OSP Gierałtów	21	38	27	10	1
OSP Wykroty	20	84	44	34	6
OSP Zebrzydowa	18	55	33	18	4
OSP Gościszów	12	14	6	8	0
OSP Nowogrodziec Osiedle	15	33	19	13	1
Razem Gmina Nowogrodziec	143	290	125	148	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z KP PSP w Bolesławcu

W 2023 r. do Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Nowogrodziec trafiły środki finansowe pozyskane w ramach różnych projektów dotacyjnych, za które jednostki zakupiły sprzęt i wyposażenie:

1) W ramach dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu jednostki otrzymały:

OSP Czerna 20 000,0 zł, OSP Nowogrodziec 20 000,00 zł, OSP Gierałtów 20 000,00 zł, OSP Zebrzydowa 19 800,00 zł, OSP Nowogrodziec-Osiedle 17 902,44 zł, OSP Wykroty 17 177,40 zł;

2) W ramach dotacji KSRG

OSP Czerna 6094,00 zł;

3) W ramach dotacji z MSWiA „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczych”

OSP Zebrzydowa 10 388,00 zł;

4) W ramach dotacji z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Rolników

OSP Zebrzydowa 3 900,00 zł;

5) W ramach dotacji Skarbu Państwa przyznanej przez Komendanta Wojewódzkiego PSP

OSP Nowogrodziec-Osiedle 500,00 zł na sprzęt dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej;

6) W ramach projektu „Wzmocnij swoje Otoczenie” Polskich Sieci Elektroenergetycznych

OSP Nowogrodziec-Osiedle 13 300,00 zł;

7) W ramach dotacji Fundacji KGHM Polska Miedź

OSP Gierałtów 10 000,00 zł;

8) W ramach dotacji z Gminy Nowogrodziec

OSP Czerna 2 651,00 zł, OSP Nowogrodziec 12 000,00 zł (w tym 10 000,00 zł na organizację obozu dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej), OSP Gierałtów 12 000,00 zł (w tym 10 000,00 zł na organizację obozu dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej), OSP Zebrzydowa 3 500,00 zł,

OSP Nowogrodziec-Osiedle 2 231,16 zł, OSP Wykroty 17 177,40 zł.

Gmina Nowogrodziec w ramach realizacji zadań z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości o wartości 52 792,54 zł (Ministerstwo Sprawiedliwości 49 576,12 zł, środki własne 3 216,42 zł) nabyła wyposażenie i sprzęt ratownictwa dla jednostek: OSP Nowogrodziec, OSP Gierałtów, OSP Zebrzydowa, OSP Wykroty, OSP Czerna, OSP Gościszów, OSP Nowogrodziec - Osiedle.

II.7. Rolnictwo

Gmina na bieżąco informowała na swojej stronie internetowej oraz profilu na portalu społecznościowym Facebook o możliwościach uzyskania dofinansowania dla przedsięwzięć związanych z rolnictwem. Prowadzono również działalność edukacyjną, np. przez publikację informacji o wymaganiach związanych z BHP przy obsłudze urządzeń technicznych w czasie różnego rodzaju prac rolniczych.

Gmina wydała środki na melioracje w wysokości **40 492,00 zł w 2023 roku**.

Gmina Nowogrodziec opłacała składki na rzecz spółek wodnych za rowy melioracyjne stanowiące jej własność. Dokonała także wpłat na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% pływów z podatku rolnego. Ponadto zapłacono opłatę roczną za odrolnienie gruntów rolnych pod inwestycje gminne.

II.8. Ochrona środowiska naturalnego

W ramach promocji oraz informowania o programie „Czyste Powietrze” kilka razy w ciągu roku organizowano spotkania z doradcami, skierowane do mieszkańców gminy,

w szczególności właściciele domów jednorodzinnych. W trakcie spotkań można było poznać założenia programu, rodzaje wspieranych finansowo przedsięwzięć, sposób aplikowania o środki oraz zasady rozliczania dotacji. W prowadzonym przez gminę punkcie informacyjnym wsparło 30 osób w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, zorganizowano 2 spotkania informacyjne o programie, prowadzono 189 konsultacji osobistych i 159 telefonicznych, przeprowadzono 6 wizyt u mieszkańców celem oceny funkcjonującego źródła ciepła i analizy możliwości przeprowadzenia termomodernizacji oraz rozliczenia dotacji. W punkcie można było także skorzystać z materiałów informacyjnych.

W przypadku działalności informacyjnej skierowanej do rolników, kładziono nacisk na promowanie możliwości uzyskania wsparcia finansowego na działania prośrodowiskowe, jak pozyskanie dotacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami.

Znaczenie dla poprawy stanu środowiska ma również inwestycja polegająca na modernizacji zbiornika wody czystej oraz przepompowni strefowej wody na terenie SSEMP w Wykrotach. Przyczynia się ona bowiem nie tylko do poprawy jakości wody pitnej, ale również ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, a także lokalnych warunków przyrodniczych głównie przez ograniczanie skutków klęsk wynikających z długotrwałej suszy.

W 2023 roku prowadzono w sposób ciągły aktualizację bazy azbestowej pochodzące od właścicieli i użytkowników nieruchomości na których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest znajdujące się na terenie.

Ponadto wybudowano ze środków Polskiego Ładu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowogrodźcu.

II.9. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych i spółek miejskich

Za działania w zakresie pomocy społecznej odpowiada Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – ich charakterystyka znajduje się w rozdz. II.4. Pomoc społeczna i II.5. Przedsięwzięcia prorodzinne. Działalność Gminnego Centrum Kultury i Sztuki oraz Biblioteki Miejskiej została opisana w rozdz. III.3. Kultura, sport i rekreacja.

Poniżej przedstawiono zestawienie liczbowe dot. różnych rodzajów świadczeń udzielanych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowogrodźcu.

Tab. 20 Liczba i rodzaje świadczeń udzielonych w SP ZOZ w Nowogrodźcu w 2023 r.

Rodzaje świadczeń w POZ	Liczba deklaracji
świadczenia lekarza POZ	8.916
świadczenia pielęgniarki POZ	8.224

świadczenia położnej POZ	4.560
świadczenia pielęgniarki szkolnej	1.232
świadczenia pielęgniarki szkolnej – osoby objęte grupową profilaktyką fluorkową	667
Rodzaje świadczeń w AOS	Liczba wykonanych świadczeń
świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii	2.200
pobieranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego	586
świadczenia zabiegowe w położnictwie i ginekologii	82
Świadczenia w oddziale opiekuńczo leczniczym	Liczba świadczeń w osobodniach
świadczenia w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczo/opiekuńczo- leczniczym	23.473
Świadczenia w oddziale paliatywnym	Liczba świadczeń w osobodniach
świadczenia w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym	6.578

Źródło: opracowanie własne.

Straż Miejska w Nowogrodźcu w 2023 r. zatrudniała 2 osoby. Strażnicy wystawili 8 mandatów oraz 42 razy zastosowali środki oddziaływania wychowawczego zgodnie z art. 41 Kodeksu wykroczeń (najczęściej z powodu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – ponad 50%wszystkich). W 2023 r. nie stwierdzono jedynie wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej oraz z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Tab. 21 Liczba wykroczeń stwierdzonych⁵ przez Straż Miejską w Nowogrodźcu w 2023 r.

Rodzaje wykroczeń - wykroczenia zawarte w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Razem
		liczba	kwota		
Ustawie – Kodeks wykroczeń:					
- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	1	0	0	0	1
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	21	1	100	0	22
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	10	0	0	0	10
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	0	0	0	0	0
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	2	1	500	0	3
Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	1	6	600	0	7
Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	0	0	0	0	0
Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	4	0	0	0	4

Ustawie o odpadach	3	0	0	0	3
Innych	0	0	0	0	0
RAZEM	42	8	1200	0	50

Źródło: opracowanie własne.

Hydro-Tech Spółka z o.o. realizowała zadania wynikające z wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych (scharakteryzowane w rozdz. IV.13.).

Zasięg ponadgminny mają usługi świadczone przez Dom Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie, wymagających całodziennej opieki i niesamodzielnych. W 2023 r. z jego usług korzystały 33 osoby (19 mężczyzn, 14 kobiet, w tym 13 mieszkańców Gminy Nowogrodzic). Z rehabilitacji przyłóżkowej skorzystało 5 osób.

W zależności od stanu zdrowia, wieku został dobrany indywidualny program rehabilitacji. Zajęcia były prowadzone indywidualnie oraz grupowo w zależności od pory roku i warunków pogodowych w sali bądź na świeżym powietrzu. Mieszkańcy DPS mają możliwość skorzystania z zabiegów fizykoterapeutycznych w wyposażonym do tego gabinecie. W chwili obecnej gabinet posiada aparat do elektroterapii, laseroterapii, lampę terapeutyczną i matę masującą.

Z terapii zajęciowej skorzystało w 2023 roku 31 osób, których celem było indywidualny rozwój mieszkańca, poprawa jego zaradności osobistej. W tym zakresie były prowadzone m.in. zajęcia: terapia pracą, artystyczno-plastyczna., zajęcia kulinarne, muzykoterapia, biblioterapia czy terapia ruchem i społeczna

Dom Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu w 2023 otrzymał dotacje z rezerwy budżetu państwa w wysokości 111 857,00 PLN przeznaczone na bieżącą działalność. Środki te zostały wykorzystane na wypłatę dodatków do wynagrodzeń za okres kwiecień – grudzień 2023.

III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W NOWOGRODZCU

Lp.	Numer i tytuł uchwały	Status
SESJA LXIII z dnia 17 stycznia 2023 r.		
1.	Uchwała nr LXIII/393/23 w sprawie budżetu Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
2.	Uchwała nr LXIII/394/23 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	Zrealizowano
3.	Uchwała nr LXIII/395/23 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	zrealizowano
4.	Uchwała nr LXIII/396/23 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Nowogrodziec	Zmiana: Uchwała nr LXXX/512/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.
SESJA LXIV z dnia 31 stycznia 2023 r.		
5.	Uchwała nr LXIV/397/23 w sprawie zasad wydzierżawiania gruntów na cele warzywnicze	Zmiana: Uchwała nr LXXX/512/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.
6.	Uchwała nr LXIV/398/23 w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych	zrealizowano
7.	Uchwała nr LXIV/399/23 w sprawie przeprowadzenia wyborów Sołtysów, ich Zastępców oraz Rad Sołeckich na nową kadencję	zrealizowano
8.	Uchwała nr LXIV/400/23 w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Rady Miejskiej w Nowogrodzcu na 2023 rok	zrealizowano w części
9.	Uchwała nr LXIV/401/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowano
10.	Uchwała nr LXIV/402/23 w sprawie powołania do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowogrodzcu	zrealizowano
11.	Uchwała nr LXIV/403/23 w sprawie przystąpienia Gminy Nowogrodziec do Stowarzyszenia Gmin Ceramicznych Rzeczypospolitej Polskiej	zrealizowano
12.	Uchwała nr LXIV/404/23 w sprawie określenia kryteriów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkola publicznego i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których Gmina Nowogrodziec jest organem prowadzącym oraz określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów	zrealizowano
13.	Uchwała nr LXIV/405/23 w sprawie określenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu w Gminie Nowogrodziec	zrealizowano
14.	Uchwała nr LXIV/406/23 w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/115/19 Rady Miejskiej w Nowogrodzcu z dnia 28 października 2019 roku w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina i Miasto Nowogrodziec	zrealizowano
15.	Uchwała nr LXIV/407/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
SESJA LXV z dnia 22 lutego 2023 r.		
16.	Uchwała nr LXV/408/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
17.	Uchwała nr LXV/409/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano

18.	Uchwała nr LXV/410/23 w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowano
19.	Uchwała nr LXV/411/23 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowano
20.	Uchwała nr LXV/412/23 w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowano
21.	Uchwała nr LXV/413/23 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowano
22.	Uchwała nr LXV/414/23 w sprawie odwołania Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowana
23.	Uchwała nr LXV/415/23 w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Nowogrodźcu	zrealizowana
24.	Uchwała nr LXV/416/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowana
25.	Uchwała nr LXV/417/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowana
26.	Uchwała nr LXV/418/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowana
SESJA LXVI z dnia 28 marca 2023 r.		
27.	Uchwała nr LXVI/419/23 w sprawie sprzedaży nieruchomości niezabudowanej	zrealizowano
28.	Uchwała nr LXVI/420/23 w sprawie dzierżawy nieruchomości	zrealizowano
29.	Uchwała nr LXVI/421/23 w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych	zrealizowano
30.	Uchwała nr LXVI/422/23 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy	zrealizowano
31.	Uchwała nr LXVI/423/23 w sprawie bezprzetargowej sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego	zrealizowano
32.	Uchwała nr LXVI/424/23 w sprawie zmiany Uchwały Nr LXIV/397/23 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie zasad wdzierżawiania gruntów na cele warzywnicze	zrealizowano
33.	Uchwała nr LXVI/425/23 w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe z terenu Gminy Nowogrodziec	zrealizowano
34.	Uchwała nr LXVI/426/23 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowogrodziec w 2023 roku	zrealizowano
35.	Uchwała nr LXVI/427/23 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025	zrealizowano
36.	Uchwała nr LXVI/428/23 w sprawie ustanowienia programu osłonowego w Gminie Nowogrodziec w ramach rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023	zrealizowano
37.	Uchwała nr LXVI/429/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
38.	Uchwała nr LXVI/430/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano
39.	Uchwała nr LXVI/431/23 w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Burmistrza Nowogrodźca	zrealizowano
40.	Uchwała nr LXVI/432/23 w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Burmistrza Nowogrodźca	zrealizowano
41.	Uchwała nr LXVI/433/23 w sprawie rozpatrzenia petycji mieszkańców dotyczącej budowy drogi asfaltowej	zrealizowano
42.	Uchwała nr LXVI/434/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowano
43.	Uchwała nr LXVI/435/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowano
SESJA LXVIII z dnia 27 kwietnia 2023 r.		
44.	Uchwała nr LXVIII/436/23 w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego	zrealizowano
45.	Uchwała nr LXVIII/437/23 w sprawie zmiany składu osobowego komisji	zrealizowano
46.	Uchwała nr LXVIII/438/23 w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	zrealizowano
47.	Uchwała nr LXVIII/439/23 w sprawie określenia wysokości opłat za	zrealizowano

	korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolu publicznym i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowogrodziec	
48.	Uchwała nr LXVIII/440/23 w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami działającymi na terenie Gminy Nowogrodziec	zrealizowano
49.	Uchwała nr LXVIII/441/23 w sprawie zmiany Uchwały nr LIII/333/22 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 14 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Nowogrodziec bez względu na miejsce ich zamieszkania	zrealizowano
50.	Uchwała nr LXVIII/442/23 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Nowogrodziec a Gminami i Powiatami tworzącymi Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Zachodniego Obszaru Integracji (ZIT ZOI), wydzielania na ten cel odpowiedniego majątku	zrealizowano
51.	Uchwała nr LXVIII/443/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
52.	Uchwała nr LXVIII/444/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano
SESJA LXIX z dnia 17 maja 2023 r.		
53.	Uchwała nr LXIX/445/23 w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu przeprowadzenia postępowania konkursowego na wyłonienie dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowogrodźcu	zrealizowano
SESJA LXX z dnia 15 czerwca 2023 r.		
54.	Uchwała nr LXX/446/23 zmieniająca uchwałę nr XXX/207/20 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbieranie odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z nieruchomości na terenie Gminy Nowogrodziec	zrealizowano
55.	Uchwała nr LXX/447/23 w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Nowogrodziec	zrealizowano
56.	Uchwała nr LXX/448/23 w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodziec	zrealizowano
57.	Uchwała nr LXX/449/23 w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy na terenie Gminy Nowogrodziec	Utraciła moc uchwałą nr LXXVIII/502/23 z dnia 27 listopada 2023 r.
58.	Uchwała nr LXX/450/23 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowogrodźcu za 2022 rok	zrealizowano
59.	Uchwała nr LXX/451/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
60.	Uchwała nr LXX/452/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano
SESJA LXXI z dnia 29 czerwca 2023 r.		
61.	Uchwała nr LXXI/453/23 w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Burmistrza Nowogrodźca	zrealizowano
62.	Uchwała nr LXXI/454/23 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Nowogrodziec za 2022 rok	zrealizowano

63.	Uchwała nr LXXI/455/23 w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Nowogrodźca	zrealizowano
SESJA LXXII z dnia 6 lipca 2023 r.		
64.	Uchwała nr LXXII/456/23 w sprawie przystąpienia Gminy Nowogrodziec do partnerstwa na rzecz realizacji Projektu pn.: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego – II ETAP”	zrealizowano
65.	Uchwała nr LXXII/457/23 w sprawie zamiany nieruchomości	zrealizowano
66.	Uchwała nr LXXII/458/23 w sprawie zbycia i nabycia nieruchomości	zrealizowano
67.	Uchwała nr LXXII/459/23 w sprawie sprzedaży nieruchomości w obrębie Gościszów	zrealizowano
68.	Uchwała nr LXXII/460/23 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	zrealizowano
69.	Uchwała nr LXXII/461/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerna	zrealizowano
70.	Uchwała nr LXXII/462/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gieratów	zrealizowano
71.	Uchwała nr LXXII/463/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Godziszów	zrealizowano
72.	Uchwała nr LXXII/464/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gościszów	zrealizowano
73.	Uchwała nr LXXII/465/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kierzno	zrealizowano
74.	Uchwała nr LXXII/466/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowogrodziec	zrealizowano
75.	Uchwała nr LXXII/467/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Milików	zrealizowano
76.	Uchwała nr LXXII/468/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Nowa Wieś	w wyniku Rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Dolnośląskiego
77.	Uchwała nr LXXII/469/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Parzyce	zrealizowano
78.	Uchwała nr LXXII/470/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wykroty	zrealizowano
79.	Uchwała nr LXXII/471/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zabłocie	zrealizowano
80.	Uchwała nr LXXII/472/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zagajnik	zrealizowano
81.	Uchwała nr LXXII/473/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zebrzydowa	zrealizowano
SESJA LXXIII z dnia 3 sierpnia 2023 r.		
82.	Uchwała nr LXXIII/474/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
83.	Uchwała nr LXXIII/475/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy	zrealizowano

	Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	
84.	Uchwała nr LXXIII/476/23 w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie nieruchomości	zrealizowano
85.	Uchwała nr LXXIII/477/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowogrodźcu	zrealizowano
86.	Uchwała nr LXXIII/478/23 w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM KZN Łużyce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	zrealizowano
87.	Uchwała nr LXXIII/479/23 w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej	zrealizowano
88.	Uchwała nr LXXIII/480/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Nowa Wieś	zrealizowano
89.	Uchwała nr LXXIII/481/23 w sprawie udzielenia z budżetu Gminy i Miasta Nowogrodziec pomocy finansowej w formie dotacji na dofinansowanie zadań obejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Nowogrodziec	Zmiana: Uchwała nr LXXX/513/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.
SESJA LXXIV z dnia 24 sierpnia 2023 r.		
90.	Uchwała nr LXXIV/482/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
SESJA LXXV z dnia 27 września 2023 r.		
91.	Uchwała nr LXXV/483/23 w sprawie określenia zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego	zrealizowano
92.	Uchwała nr LXXV/484/23 w sprawie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowogrodźcu za rok 2023 i 2024	zrealizowano
93.	Uchwała nr LXXV/485/23 w sprawie dokonania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowogrodźcu	zrealizowano
94.	Uchwała nr LXXV/486/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
95.	Uchwała nr LXXV/487/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano
96.	Uchwała nr LXXV/488/23 w sprawie rozpatrzenia petycji mieszkańców dotyczącej budowy boiska wielofunkcyjnego typu „Orlik” oraz siłowni zewnętrznej we wsi Kierzno	zrealizowano
SESJA LXXVI z dnia 30 października 2023 r.		
97.	Uchwała nr LXXVI/489/23 w sprawie zawarcia kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości	zrealizowano
98.	Uchwała nr LXXVI/490/23 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	zrealizowano
99.	Uchwała nr LXXVI/491/23 w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Nowogrodźca	zrealizowano
100.	Uchwała nr LXXVI/492/23 w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości	zrealizowano
101.	Uchwała nr LXXVI/493/23 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego na 2024 rok	zrealizowano
102.	Uchwała nr LXXVI/494/23 w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych	zrealizowano
103.	Uchwała nr LXXVI/495/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodziec na 2023 rok	zrealizowano
104.	Uchwała nr LXXVI/496/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy	zrealizowano

	Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodzic	
105.	Uchwała nr LXXVI/497/23 w sprawie przyjęcia do realizacji wieloletniego programu polityki zdrowotnej pn. Program polityki zdrowotnej w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy w Gminie Nowogrodzic na lata 2023-2025	W trakcie realizacji
SESJA LXXVII z dnia 22 listopada 2023 r.		
106.	Uchwała nr LXXVII/498/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodzic na 2023 rok	zrealizowano
SESJA LXXVIII z dnia 27 listopada 2023 r.		
107.	Uchwała nr LXXVIII/499/23 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy i Miasta Nowogrodzic z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024	W trakcie realizacji
108.	Uchwała nr LXXVIII/500/23 w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości stawki opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu Gminy Nowogrodzic	zrealizowano
109.	Uchwała nr LXXVIII/501/23 w sprawie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pojemnik lub worek określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne	zrealizowano
110.	Uchwała nr LXXVIII/502/23 w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniających dziennych opiekunów oraz osób prowadzących działalność na własny rachunek w formie dziennych opiekunów na terenie Gminy Nowogrodzic	Zmiana: Uchwała nr LXXIX/510/23 z dnia 20 grudnia 2023 r.
111.	Uchwała nr LXXVIII/503/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodzic na 2023 rok	zrealizowano
112.	Uchwała nr LXXVIII/504/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodzic	zrealizowano
SESJA LXXIX z dnia 20 grudnia 2023 r.		
113.	Uchwała nr LXXIX/505/23 w sprawie sprzedaży nieruchomości niezabudowanej	zrealizowano
114.	Uchwała nr LXXIX/506/23 w sprawie sprzedaży nieruchomości niezabudowanej	zrealizowano
115.	Uchwała nr LXXIX/507/23 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w zakresie przyjęcia przez Gminę Miejską Bolesławiec obowiązku zapewnienia schronienia bezdomnym mężczyznom z terenu Gmin: Bolesławiec, Gromadka, Warta Bolesławiecka, Nowogrodzic i Osiecznica	zrealizowano
116.	Uchwała nr LXXIX/508/23 w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” dla Gminy Nowogrodzic na lata 2024-2028	zrealizowano
117.	Uchwała nr LXXIX/509/23 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	zrealizowano
118.	Uchwała nr LXXIX/510/23 w sprawie zmiany uchwały Nr LXXVIII/502/23 Rady Miejskiej w Nowogrodzcu z dnia 27 listopada 2023 roku w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniających dziennych opiekunów oraz osób prowadzących działalność na własny rachunek w formie dziennych opiekunów na terenie Gminy Nowogrodzic	zrealizowano
119.	Uchwała nr LXXIX/511/23 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodzic na 2023 rok	zrealizowano
SESJA LXXX z dnia 28 grudnia 2023 r.		
120.	Uchwała nr LXXX/512/23 o zmianie uchwały w sprawie określenia zasad	zrealizowano

	udzielania dotacji celowej z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Nowogrodziec	
121.	Uchwała nr LXXX/513/23 w sprawie zmiany uchwały w sprawie udzielenia z budżetu Gminy i Miasta Nowogrodziec pomocy finansowej w formie dotacji na dofinansowanie zadań obejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Nowogrodziec	zrealizowano
122.	Uchwała nr LXXX/514/23 w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Rady Miejskiej w Nowogrodźcu na 2024 rok	zrealizowano
123.	Uchwała nr LXXX/515/23 w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2023	zrealizowano
124.	Uchwała nr LXXX/516/23 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodziec	zrealizowano

IV. INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

IV.1. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowogrodzic na lata 2016-2023

Zadanie6	Zakres realizacji
Rewitalizacja ruin klasztoru Magdalenek w Nowogrodźcu	Zadanie zrealizowane w 2022 r. Od 2023 r. realizowane są prace renowacyjne klasztoru pod pieczę Fundacji Twoje Dziedzictwo. Dzięki wsparciu środków finansowych pozyskanych z MKiDN w kwocie 210 tys. zł. wykonano czyszczenie, wzmocnienie i uzupełnienie struktury ścian i sklepień, fugowanie.
Rewitalizacja płyty ul. Rynek i ul. Kościuszki w Nowogrodźcu	Zadanie zakończone w 2019 r.
Zagospodarowanie terenu przy bocznym boisku w Nowogrodźcu	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach.
Poprawa warunków mieszkaniowych przy ul. Adama Asnyka w Nowogrodźcu	Zadanie zrealizowane w latach 2016-2017.
Remont kamienicy przy ul. Lubańskiej 40 w Nowogrodźcu	Zadanie zrealizowane w latach 2017-2019.
Remont kamienicy przy ul. 1 Sienkiewicza 3 w Nowogrodźcu	Zadania zrealizowane w latach 2017-2018.
Remont kamienicy przy ul. Rynek 13-14 w Nowogrodźcu	
Remont kamienicy przy ul. Lubańskiej 42 w Nowogrodźcu	
Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Muzyka u J. I. Schnabla”	Zadanie realizowane corocznie, w 2023 r. w dniach 26-28 maja 2023 r. odbyła się XV edycja Festiwalu.
Jarmark Garncarski – Wielki Garniec z Nowogrodźca nad Kwisą	Zadanie realizowane corocznie (zależnie od możliwości organizacyjnych)
Bieg Uliczny – Nowogrodziecka 10-tka	
Jarmark Wielkanocny	
Kolęda na Nowogrodzieckim Rynku	Zadanie realizowane corocznie.
Przebudowa placu manewrowego przy OSP w Nowogrodźcu	Zadanie zrealizowane w 2017 r.
Budowa skateparku w Nowogrodźcu	
Budowa ogrodzenia przy siedzibie GCKiS przy ul. Lubańskiej w Nowogrodźcu	Rezygnacja z realizacji zadania..
Przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Lubańskiej 14 (byłego INCO-VERITAS) w Nowogrodźcu w celu przywrócenia funkcji społecznych i gospodarczych	Zadanie zrealizowane w latach 2017-2019.
Przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Cichej 4 w Nowogrodźcu w celu przywrócenia funkcji społecznych	Zadanie zrealizowane w latach 2016-2019, w 2020 r. obiekt wyposażono w niezbędne wyposażenie i sprzęt.

⁶Tabela nie uwzględnia zadań, które nie miały być realizowane przez Gminę Nowogrodzic.

IV.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogrodzic na lata 2016- 2026

Zadanie	Zakres realizacji
Zapewnienie osobom ubogim bezpieczeństwa socjalnego	Zakres świadczeń finansowych i rzeczowych oferowanych przez MGOPS (przy współpracy z innymi instytucjami publicznymi) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji scharakteryzowano rozdz. II.4. Pomoc społeczna oraz II.5. Przedsięwzięcia prorodzinne. Ponadto w mieszkaniu chronionym udzielono schronienia 1 osobie długotrwale chorej i samotnej, otrzymującej świadczenie rentowe, którą wspierał na bieżąco pracownik socjalny.
Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy	MGOPS udzielał świadczeń dla osób bezrobotnych oraz pomagał w rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bolesławcu. Z powodu bezrobocia z pomocy społecznej korzystało 28 osoby. Osoby bezrobotne mogły również korzystać ze wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i domu”.
Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym	Z powodu bezdomności MGOPS objął wsparciem 7 osób.
Wzmacnianie potencjału rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania	Poprzez system stypendiów socjalnych wspiera się rodziny w wykształceniu dzieci i młodzieży: w 2023 r. skorzystało z nich 15 uczniów, w tym 11 ze szkoły podstawowej, 3 z techników, 1 uczeń LO. Pozostałe elementy systemu wsparcia rodzin opisane w rozdz. II.5 Przedsięwzięcia prorodzinne.
Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie	GKRPA skierowała 16 wniosków do Sądu Rodzinnego w Bolesławcu o przebadanie przez biegłych w zakresie uzależnienia i/lub ewentualne orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego. Komisja rozpatrzyła 36 wniosków o wszczęcie procedury motywacyjno-interwencyjnej, a w ramach monitoringu zapraszała na swoje spotkania osoby zgłoszone w poprzednich latach (zaprosiła ich 131, stawiło się 52).
Realizacja modelu „zdrowego starzenia się” poprzez organizację czasu wolnego, usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.	W ramach Domu Dziennego Pobytu seniorzy z terenu gminy mogli brać udział w zajęciach gimnastycznych, terapii zajęciowej, grupach wsparcia i samopomocowych, spotkaniach służących podnoszeniu wiedzy, a także kulturalno-rozrywkowych. W celu rozwijania i utrzymania więzi międzypokoleniowej organizowano spotkania z przedszkolakami i młodzieżą szkolną.
Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich	Osiągnięciu tych celów służy bieżąca działalność współpracujących ze sobą instytucji, w tym MGOPS (asystenci rodzin), Punkt konsultacyjny, policja, służba zdrowia, placówki oświatowe (głównie poprzez pracę pedagogów szkolnych i wychowawców). Istotną rolę odgrywają programy profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, bowiem to one stanowią często przyczynę popełniania czynów karalnych czy wykroczeń.
Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w wieku szkolnym	
Doskonalenie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej	Dla członków grup diagnostyczno-pomocowych odbyło się szkolenie, łącznie 33 osoby. Pracownicy MGOPS wzięli udział w 2 szkoleniach online.

IV.3. Gminy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023

Zadanie	Zakres realizacji
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w 2023 r. odbyła 11 posiedzeń, rozpatrując wnioski o wszczęcie procedury motywująco-interwencyjnej wobec 36 osób nadużywających alkohol. Zaproszenia na posiedzenia Komisji przekazano 131 osobom, a rozmowy przeprowadzono z 52. Oprócz tego 21 osoby skierowano na badania do biegłych, aby potwierdzić uzależnienie.

IV.4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Nowogrodzic na lata 2021-2025

Część zadań realizowanych w ramach Programu scharakteryzowano w rozdz. II.5 Przedsięwzięcia prorodzinne.

Zadanie	Zakres realizacji
Wspieranie rodzin doświadczających przemocy lub zagrożonych przemocą	Wsparciem zajmował się Zespół Interdyscyplinarny na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI). W 2023 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu. Z podopiecznymi kontaktowano się w miejscu ich zamieszkania, a także telefonicznie. W ramach prowadzenia poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego socjalnego, zawodowego i rodzinnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objęto pomocą 214 osób. Do ZI wpłynęło 55 formularzy Niebieska Karta A, wsparciem w ramach procedury Niebieskiej Karty objęto 90 rodzin, tj. 213 osoby.
Współpraca podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy	Współpraca odbywała się w szczególności na forum ZI i grup roboczych. W skład Zespołu wchodził: pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagog oraz pracownik służby zdrowia.

IV.5. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży

Formy wsparcia	Realizacja
rozpoznawanie uzdolnień poszczególnych uczniów	Zadanie realizowano na bieżąco: w trakcie obserwacji uczniów, w formie diagnoz wiedzy i umiejętności na początku roku, analizy i monitoringu wyników nauczania, mocnych stron, kreatywności, zaangażowania. Nauczyciele przeprowadzali wywiady z rodzicami i uczniami.

opracowywanie indywidualnych programów pracy z uczniami uzdolnionymi z uwzględnieniem doboru metod pracy dostosowanych do predyspozycji i preferencji uczniów	Zadanie realizowano na bieżąco.
motywowanie, aktywizowanie oraz pomoc uczniom w rozwoju uzdolnień	
udział uczniów w kołach zainteresowań	
zachęcanie uczniów do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach o zasięgu powiatowym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym	1) Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionej Młodzieży przyjęty Uchwałą Nr LIII/332/22 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 14 czerwca 2022 roku wprowadził możliwość nagradzania uczniów uzdolnionych. 2) Skutkiem podjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionej Młodzieży było przyjęcie Uchwały Nr LIII/333/22 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 14 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Nowogrodziec bez względu na miejsce ich zamieszkania – uchwała wprowadziła stypendium za osiągnięcia sportowe, indywidualne jak i zespołowe.
zachęcanie uczniów do uczestnictwa w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych rozwijających wiedzę, umiejętności, zainteresowania i uzdolnienia, w tym realizowanych w ramach projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej	Szkoły realizowały programy i przedsięwzięcia takie jak: „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, „Aktywna tablica”, „Szkolny Klub Sportowy”, „Poznaj Polskę”, które szerzej scharakteryzowano w rozdz.II.2. Oświata i wychowanie.
zachęcanie uczniów do uzyskiwania certyfikatów	
zachęcanie uczniów do uczestnictwa w programach wymiany młodzieży	
nominowanie uczniów do stypendiów	W budżecie Gminy Nowogrodziec na 2023r., zaplanowano środki finansowe w kwocie: 12 000,00 zł. Łącznie wydatkowano na stypendia 11 950,00 zł.: Stypendium I naukowe – 5 Stypendium II naukowe - 4 Stypendium II naukowe – 3 Stypendium artystyczne – 3 Stypendium sportowe indywidualne – 1 Stypendium sportowe dla drużyny – 1 (skład drużyny to 10 uczniów).
przyznawanie jednorazowych stypendiów dla uzdolnionych uczniów	
eksponowanie osiągnięć uczniów na tablicach informacyjnych w siedzibach szkół, do których uczęszczają uczniowie	Zadanie realizowano na bieżąco.
zbieranie i zamieszczanie informacji o sukcesach uczniów na stronach internetowych szkół oraz stronie internetowej Gminy Nowogrodziec oraz, w miarę możliwości, w prasie lokalnej	
prezentowanie osiągnięć uczniów podczas spotkań z rodzicami, władzami lokalnymi	

oraz mieszkańcami	
spotkania nauczycieli, pedagogów szkolnych z rodzicami uczniów uzdolnionych	
doskonalenie kadry nauczycielskiej w obszarze wspierania uzdolnionych uczniów	

IV.6. Program osłonowy „Dożywianie dzieci i uczniów” na lata 2019-2023

Na realizację programów służących dożywianiu w 2023 r. wydatkowano 291 868,00 zł wraz z dotacją z budżetu Wojewody Dolnośląskiego. Pomocy w formie posiłku oraz na jego zakup udzielono 127 osobom , a 38 - dzieci dożywiane na wniosek dyrektora szkoły.

IV.7. Program współpracy Gminy i Miasta Nowogrodziec z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2023

O sposobie i poziomie realizacji Programu świadczą mierniki, o których mowa w §12 Programu. W 2023 r. ich wykonanie kształtowało się następująco:

1. liczba zadań publicznych objętych otwartymi konkursami ofert – 3,
2. liczba ofert złożonych w konkursach – 18,
3. liczba ofert złożonych w trybie pozakonkursowym – 13,
4. liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego – 29,
5. liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym - 4,
6. łączna kwota dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym – **382.145,37 zł.**
7. wysokość kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach zadaniowych –

Zadanie nr I w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w tym prowadzenie szkolenia sportowego i udział drużyn w imprezach i rozgrywkach sportowych organizowanych przez gminne, powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie związki sportowe – **213.000,00 zł**

Zadanie nr II w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w tym organizacja imprez sportowo-turystyczno-krajoznawczych: rajdy, złazy itp. – **9.000,00 zł.**

Zadanie nr III w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, poprzez organizację obozów, kolonii, półkolonii i spotkań realizujących programy profilaktyczno-wychowawcze – **156.900,00 zł.**

8. Wysokość środków własnych bądź środków pozyskiwanych z innych źródeł niż z budżetu Gminy i Miasta Nowogrodziec – **286.069,30 zł**
9. liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono dotacji – 17,
10. liczba adresatów zrealizowanych działań – ok. 1150 osób – określono na podstawie złożonych sprawozdań.

Liczba adresatów zrealizowanych zadań jest trudna do oszacowania z uwagi na brak wykazania jej we wszystkich sprawozdaniach oferentów. Kluby sportowe mają problem z oszacowaniem ilości kibiców, którzy również są odbiorcami zadania.

IV.8. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Nowogrodzic

Zadanie ⁷	Zakres realizacji
Aktualizacja "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Nowogrodzic oraz "Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe dla Gminy i Miasta Nowogrodzic"	Dokumenty nie wymagały aktualizacji.
System monitoringu nośników energii, wody i ścieków w Gminie i Mieście Nowogrodzic	Zadania planowane w kolejnych latach.
Wdrażanie systemu zielonych zamówień/zakupów publicznych	
Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Nowogrodzic	
Wymiana i budowa oświetlenia drogowego we wszystkich miejscowościach na terenie Gminy i Miasta Nowogrodzic	W 2023 r. zbudowano oświetlenie drogowe w: Milikowie, Gościszowie, Zabłociu i Wykrotach, a także przygotowano dokumentację projektową na potrzeby kolejnych inwestycji w tym zakresie
Ograniczanie niskiej emisji na terenie Gminy i Miasta Nowogrodzic - działania związane z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia na ograniczenie zużycia energii itp. publikowano na bieżąco na stronie internetowej gminy. Realizowano projekt „Czyste powietrze” poprzez promocję programów realizowanych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, prowadzono także punkt informacyjny, w którym wsparło 30 osób w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, zorganizowano 2 spotkania informacyjne o programie, prowadzono konsultacje osobiste i telefoniczne, przeprowadzono 6 wizyt u mieszkańców celem oceny funkcjonującego źródła ciepła i analizy możliwości przeprowadzenia termomodernizacji, rozliczenia dotacji. W punkcie można było także skorzystać z materiałów informacyjnych.
Budowa budynku o funkcji mieszkalno-usługowej przy ul. 1 Maja w Nowogrodzcu	Zrealizowane w latach 2018-2019.
Modernizacja budynku o funkcji mieszkalno-usługowej przy ul. Lubańskiej	Zadanie zakończone w 2019 r.

⁷ Tabela nie uwzględnia zadań, które nie miały być realizowane przez Gminę Nowogrodzic.

Działania informacyjno promocyjne na rzecz przedsiębiorstw/akcje dla przedsiębiorców dotyczące zagadnień związanych z ograniczeniem zużycia energii/ograniczeniem niskiej emisji	Informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia na ograniczanie zużycia energii itp. publikowano na bieżąco na stronie internetowej gminy.
Modernizacja infrastruktury drogowej na obszarze Gminy i Miasta Nowogrodzic	Opis w rozdz. II.1. Infrastruktura.
Rozwój ścieżek rowerowych na obszarze Gminy i Miasta Nowogrodzic	Gmina angażowała się w projekt mający na celu budowę Dolnośląskiej Autostrady Rowerowej.

IV.9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Nowogrodzic na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Zadanie ⁸	Zakres realizacji
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą niskosprawnych źródeł ciepła	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach.
Modernizacja oświetlenia ulicznego Gminy i Miasta Nowogrodzic	W 2023 r. zbudowano oświetlenie drogowe w: Milikowie, Gościszowie, Zabłociu i Wykrotach, a także przygotowano dokumentację projektową na potrzeby kolejnych inwestycji w tym zakresie.
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach.
Budowa i przebudowa dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz opracowanie dokumentacji projektowej	Opis w rozdz. II.1. Infrastruktura.
Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	Gmina Nowogrodzic przystąpiła do Stowarzyszenia Rzeczpospolita Samorządna, którego jednym z celów jest realizacja projektu Dolnośląskiej Autostrady Rowerowej. Ze względu na brak efektywnych działań, radni zdecydowali o wystąpieniu ze stowarzyszenia, a dalsze działania w tym zakresie Gmina będzie podejmowała samodzielnie lub we współpracy z innymi samorządami.
Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza na zdrowie	Zadanie realizowane w oświacie.
Systematyczne podnoszenie jakości nawierzchni dróg publicznych	Opis w rozdz. II.1. Infrastruktura.
Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu (np. promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	Zadanie realizowane w oświacie.
Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi (wyznaczanie stref technicznych	Zgodnie z art. 46 ust. 1 i 1a znowelizowanej ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,

⁸Tabela nie uwzględnia zadań, które nie miały być realizowane przez Gminę Nowogrodzic.

bezpieczeństwa)	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów ani uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	W 2023 r. ewidencja prowadzona była na bieżąco, kontrole realizowano zgodnie z planem kontroli i na zgłoszenie.
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Zadanie realizowano w ramach corocznych prac planistycznych.
Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	Zadanie zrealizowane na bieżąco - w ramach planowania inwestycji.
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy zasobów kopalin	W 2023 r. uwzględniono wniosek dotyczący rozszerzenia pola eksploatacji Kopalni Ołdrzychów
Opracowywanie sprawozdań z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz analiz gospodarowania odpadami	Sporządzono roczne sprawozdanie burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2023 oraz przedłożono je Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Ponadto opracowano analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Nowogrodzka za rok 2023.
Doskonalenie i rozwijanie systemu zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych	Zadanie realizowane na bieżąco, pojemniki na zużyte baterie znajdują się m.in. w placówkach oświatowych
Objęcie wszystkich nieruchomości, obsługiwanych przez gminę, systemem selektywnego zbierania odpadów z jednoczesnym odejściem od systemu podziału odpadów na frakcję suchą i mokrą	Zrealizowano wprowadzenie obowiązku selektywnego sposobu zbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości z podziałem na 5 frakcji: posortownicze (zmieszane), papier, tworzywa sztuczne i metale, szkło, bioodpady (zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie).
Wdrożenie sprawnie działającego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów kuchennych i zielonych z nieruchomości niezagospodarowujących tych frakcji we własnym zakresie	
Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za rok 2023.	Gmina Nowogrodzic w 2023 r. osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w wysokości 29,27%,
Zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów (przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów), w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi	Zadanie realizowane w ramach systemu gospodarki odpadami.
Sukcesywne zapobieganie i usuwania dzikich wysypisk odpadów	Zadanie realizowane na bieżąco, według potrzeb.
Kontynuacja edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami na obszarze Gminy i Miasta Nowogrodzic	Zadanie realizowano na bieżąco m.in. w placówkach oświatowych. Ponadto informacje dla mieszkańców udostępniano na stronie www.nowogrodzic.pl oraz na profilu gminy na portalu społecznościowym Facebook.
Aktualizacja inwentaryzacji i programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Nie było konieczności realizacji tego zadania w 2023 r. - aktualizacja miała

	miejsce w lipcu 2018 r.
Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym	Zadanie realizowały przede wszystkim placówki oświatowe.
Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek przyrodniczo - dydaktycznych	
Opracowanie aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej Gminy i Miasta Nowogrodzic	Gmina posiada aktualną inwentaryzację przyrodniczą.
Uzupełnienie oznakowania form ochrony przyrody tablicami informującymi o ich nazwach	Zadanie wykonywano na bieżąco.
Realizacja Programu rewitalizacji Gminy i Miasta Nowogrodzic	Opis w rozdz. IV.2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowogrodzic na lata 2016-2023
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej	Zadanie realizowane na bieżąco, według potrzeb. Dokonywano cięć sanitarnych, wycinki drzew, uporządkowano teren przy Wieży Widokowej w Nowogrodzcu, dokonano nasadzeń lip przy Alei Lip przy ul. Kolejowej w Nowogrodzcu.
Przeciwdziałanie wystąpieniu poważnych awarii (kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii itp.) oraz uwzględnianie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz tzw. decyzjach środowiskowych	Realizowane w ramach corocznych prac planistycznych oraz prowadzonych postępowań administracyjnych o wydanie decyzji środowiskowej. Na terenie gminy nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.
Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	
Szkolenia i ćwiczenia Zespołu Reagowania Kryzysowego	Zadanie realizowano na bieżąco poprzez udział przedstawicieli gminy w posiedzeniach Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa. Ponadto opracowano „Plan operacyjny funkcjonowania Gminy Nowogrodzic w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”.
Zakup specjalistycznego sprzętu służącego do usuwania skutków awarii i nadzwyczajnych zdarzeń	Działania opisane w rozdz. III.6 Ochrona przeciwpożarowa.

IV.10. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy i Miasta Nowogrodzic na lata 2014-2032

W 2023 roku prowadzono w sposób ciągły aktualizację bazy azbestowej pochodzące od właścicieli i użytkowników nieruchomości na których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest znajdujące się na terenie gminy. Dane z bazy zostaną wykorzystane do złożenia wniosku w celu pozyskania dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest w 2023 roku.

IV.11. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy i Miasta Nowogrodzic na lata 2018-2032

Zadanie	Zakres realizacji
Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie ciepła	W ramach programu „Czyste powietrze” realizowanego przez WFOŚiGW we Wrocławiu 30 mieszkańców/gospodarstwa domowe złożyło wnioski o wymianę źródeł ciepła przy wsparciu informacyjnym i doradczym Gminy.
Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie energii elektrycznej	W 2023 r. zbudowano oświetlenie drogowe w: Milikowie, Gościszowie, Zabłociu i Wykrotach, także przygotowano dokumentację projektową na potrzeby kolejnych inwestycji w tym zakresie.
Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie gazu ziemnego	W ramach programu „Czyste powietrze” realizowanego przez WFOŚiGW we Wrocławiu 30 mieszkańców/gospodarstwa domowe złożyło wnioski o wymianę źródeł ciepła przy wsparciu informacyjnym i doradczym Gminy.
Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej	W budynkach montowano m.in. urządzenia automatycznego włączania i wyłączania oświetlenia, oświetlenie ledowe, urządzenia energooszczędne.

IV.12. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2022 – VI 2026

Zadanie	Realizacja
Budowa sieci wodociągowej w Gierałtowie	Zadanie zakończone w 2023 r koszt prac 194 694 PLN
Rozbudowa ujęcia wody i stacji uzdatniania wody w Gierałtowie	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Modernizacja stacji uzdatniania wody w Parzycach - wymiana armatury na pneumatyczną i sterowania wraz z zabudową instalacji fotowoltaiczne	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Modernizacja stacji uzdatniania wody w Nowogrodźcu wymiana armatury na pneumatyczną i sterowania	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Wymiana sieci wody surowej ujęcie ul. Chrobrego - SUW Mickiewicza	Zadanie zrealizowane częściowo w zakresie prac wymagających zgłoszenia
Modernizacja zbiornika wody czystej oraz przepompowni strefowej wody na terenie SSEMP w Wykrotach	Zadanie zakończone w 2023 r koszt prac 1 127 367 PLN
Modernizacja sieci wodociągowej w Gościszowie - zbiornik wody wraz przepompownią strefową (Zelczów)	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Modernizacja przepompowni strefowej w Gościszowie - zabudowanie zbiornika wody czystej	Zadanie zakończone w 2023 r koszt prac 72 404 PLN
Rozbudowa sieci wodociągowej w Milikowie ul. Wiśniowa	Zadanie zakończone w 2023 r koszt prac 111520 PLN
Rozbudowa sieci wodociągowej na indywidualne wnioski mieszkańców	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach w 2023 wydatkowano kwotę 130 120 PLN
Budowa kanalizacji sanitarnej w Gierałtowie - Etap II cz. 1. (zlewnia PS2 część II)	Zadanie zakończone w 2023 r koszt prac 977 727 PLN
Budowa kanalizacji w Gierałtowie - Etap II cz.2 (zlewnia PS2 część	Zadanie częściowo wykonane w

II = przebudowa przepompowni PS1)	zakresie przepompowni, kwota wydatkowana w 2023 - 532982 PLN
Budowa kanalizacji w Gierałtowie - Etap II cz.3 (zlewnia PS4)	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Budowa kanalizacji Zebrzydowa przy torach	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Budowa kanalizacji Zebrzydowa tereny usługowo-mieszkalne	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Budowa kanalizacji Milików	Zadanie w realizacji na 2024 rok, kwota wydatkowana w 2023 roku - 1 423115 PLN
Rozbudowa oczyszczalni ściegów (trzeci blok biologiczny)	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na indywidualne wnioski mieszkańców	Zadanie planowane do realizacji w kolejnych latach w 2023 wydatkowano kwotę 56258 PLN

IV.13. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowogrodziec na lata 2019-2023

W 2023 r. wykonywano zadania z zakresu usług geodezyjnych, wycen, inwentaryzacji obiektów gminnych oraz inne, związane ze sprzedażą nieruchomości gminnych, w szczególności lokali komunalnych. Gmina opłaciła także fundusz remontowy we wspólnotach mieszkaniowych, w których występują lokale gminne (łącna wartość funduszu to 97 459,26 zł).

IV.14. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowogrodziec w 2023 roku

Zadanie	Zakres realizacji
Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt	Gmina zapewniła zwierzętom gospodarskim miejsce w gospodarstwie rolnym w Gierałtowie, a pozostałym - w Schronisku dla Zwierząt Małych w Przylasku będącym własnością Związku Gmin „Kwisa” (jako członek Związku Gminą Nowogrodziec ponosi koszty jego funkcjonowania).
Sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami	Gmina zakupiła i przekazała karmę społecznym opiekunom.
Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt	Działania prowadziło Schronisko dla Zwierząt Małych w Przylasku.
Odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Nowogrodziec	
Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt	Zadanie było realizowane przy współpracy ze Schroniskiem dla Zwierząt Małych oraz - w odniesieniu do zwierząt dzikich - na podstawie indywidualnych zleceń z lekarzem weterynarii/przychodnią weterynaryjną zgodnie z danymi przypadkiem.
Działania edukacyjne m. in. w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego	Realizacją zadania zajmowało się Schronisko dla Zwierząt Małych.

traktowania, propagowania sterylizacji i kastracji, a także adopcji zwierząt bezdomnych	
---	--

V. BUDŻET OBYWATELSKI

Nie podjęto uchwały o realizacji budżetu obywatelskiego w Gminie Nowogrodziec w 2023 r.

SPIS TABEL

Tab. 1 Przychody i rozchody budżetu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	5
Tab. 2 Struktura dochodów bieżących budżetu Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	6
Tab. 3 Struktura wydatków ogółem Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	8
Tab.4. Struktura wydatków budżetu Gminy Nowogrodziec według działów klasyfikacji budżetowej	11
Tab. 5 Zadłużenie Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. z].	12
Tab. 6 Wartość brutto i umorzenie majątku trwałego w tys. zł w Gminie Nowogrodziec.	13
Tab. 7 Finansowy majątek trwały Gminy Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	14
Tab. 8 Inwestycje rozpoczęte i zakończone w 2023 r. wraz z wartością.	14
Tab. 9 Zadania finansowane w 2023 r. w ramach funduszu sołeckiego.	15
Tab. 10 Zestawienie pozyskanych przez Gminę Nowogrodziec środków zewnętrznych na realizowane projekty inwestycyjne i remontowe	16
Tab. 11 Powody udzielania pomocy przez MGOPS w Nowogrodźcu w 2022 i 2023 r.	17
Tab. 12 Wydatki na pomoc społeczną w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. Zł].	18
Tab. 13 Wydatki bieżące w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	19
Tab.14 Wydatki w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodziec na lata 2022-2023 [tys. zł].	20
Tab. 15 Wydatki na oświatę wg źródła finansowania w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023.	21
Tab. 16 Wydatki na oświatę w Gminie Nowogrodziec w latach 2022-2023 [tys. zł].	21
Tabela 17 Wydatkowanie środków wg. zakresu działania w 2023r.	24
Tab. 18 Zestawienie projektów i programów realizowanych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Nowogrodziec.	33
Tab. 19 Liczba ratowników w jednostkach OSP oraz liczba interwencji w gminie Nowogrodziec w 2023 r.	38
Tab. 20 Liczba i rodzaje świadczeń udzielonych w SP ZOZ w Nowogrodźcu w 2023 r.	40
Tab. 21 Liczba wykroczeń stwierdzonych przez Straż Miejską w Nowogrodźcu w 2023 r.	41

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Nadwyżka/deficyt budżetowy w latach 2022-2023 [tys. zł].....	6
Rys. 2 Struktura dochodów bieżących budżetu Gminy Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. zł].....	7
Rys.3. Struktura wydatków ogółem w Gminie Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. zł].	8
Rys. 4. Wydatki inwestycyjne Gminy Nowogrodzic w latach 2022-2023 [tys. zł].....	10
Rys. 5. Struktura wydatków Gminy Nowogrodzic w 2023 [tys. zł].	11
Rys. 6. Zadłużenie a wydatki na obsługę długu Gminy Nowogrodzic w latach 2022-2023.	12
Rys. 7 Struktura majątku brutto trwałego Gminy Nowogrodzic w 2023 r.....	13
Rys. 8 Struktura finansowego majątku trwałego Gminy Nowogrodzic w 2023 r.....	14
Rys. 9 Wydatki w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Nowogrodzic na lata 2022-2023.	20
Rys.10. Wydatki na oświatę wg źródła finansowania w Gminie Nowogrodzic w latach 2022-2023.....	21